

Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

Boomgaardstraat (Aalter, Oost-Vlaanderen)

Projectcode: 2017I130

September 2017

ARCHEOLOGIENOTA

BUREAUONDERZOEK (FASE 0)

DEEL 1: RESULTATEN VAN HET BUREAUONDERZOEK

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteurs: Janiek De Gryse, Clara Thys, Wouter Van Goidsenhoven, Joren De Tollenaere, Aaron Willaert
Wetenschappelijke begeleiding: Dieter Demey
Archeologienota nummer: 201

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /
De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:
Janiek De Gryse, OE/ERK/Archeoloog/2015/00043

© Ruben Willaert bvba, Sint-Michiels-Brugge, 2017

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert bvba.

Ruben Willaert bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

Deel 1: Resultaten van het bureauonderzoek	6
1.1 Beschrijvend gedeelte	6
1.1.1 Administratieve gegevens	6
1.2 Onderzoeksoopdracht	8
1.2.1 Onderzoekskader	8
1.2.2 Juridische context	8
1.2.3 Randvoorwaarden	8
1.2.4 Archeologische voorkennis van het terrein	9
1.2.5 Geplande ingrepen en hun impact op het bodemarchief	10
1.2.6 Onderzoeksmethode- en strategie	12
1.2.6.1 Methode	12
1.2.6.2 Fysisch geografische situatie	12
1.2.6.3 Bekende archeologische vindplaatsen	12
1.2.6.4 Archeologische indicatoren en cultuurhistorisch kader	12
1.2.6.5 Verstoringshistoriek	13
1.3 Assessmentrapport	14
1.3.1 Ruimtelijke situering	14
1.3.2 Beschrijving aardwetenschappelijke gegevens	15
1.3.2.1 Traditionele landschappenkaart (geomorfologie)	16
1.3.2.2 Geologie	17
1.3.2.2.1 Tertiair	17
1.3.2.2.2 Quartair	18
1.3.2.3 Bodem	19
1.3.2.3.1 Bodemtypes	19
1.3.2.3.2 Bodemerosie	20
1.3.2.4 Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHMV) en hoogteverloop	21
1.3.2.5 Hydrografie	23
1.3.3 Gekende archeologische waarden	24
1.3.3.1 Historisch en cartografisch onderzoek	24
1.3.3.1.1 Historische achtergrond	24
1.3.3.1.2 Historische kaarten	25
1.3.3.1.3 Huidige gebruik en verstoringen	27
1.3.3.1.4 Plaatsbezoek en controleboringen	30
1.3.3.2 Beschrijving van de gekende archeologische waarden	32

1.3.3.3	<i>Projectgebied gesitueerd ten aanzien van zijn landschappelijk en culturele kader</i>	40
1.4	Synthese	41
1.4.1.1	<i>Interpretatie van aan- of afwezigheid van archeologisch erfgoed</i>	42
Deel 2:	Bibliografie.....	43
Deel 3:	Bijlagen.....	44

FIGURENLIJST (2017I130)

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt)	7
Figuur 2: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van België (Bron: Geopunt)	7
Figuur 3: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2016 (Bron: Geopunt)	10
Figuur 4: Kelder en funderingsplan. Geplande parking (geel) en contour projectgebied (rood)	11
Figuur 5: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2016 (Bron: Geopunt)	14
Figuur 6: Projectgebied weergegeven op de Traditionele Landschappenkaart (Bron: Geopunt)	16
Figuur 7: Projectgebied weergegeven op de Tertiair Geologische Kaart (bron: Geopunt)	17
Figuur 8: Projectgebied weergegeven op de Quartair Geologische Kaart (bron: Geopunt)	18
Figuur 9: Projectgebied weergegeven op de bodemkaart (bron: Geopunt)	19
Figuur 10: Projectgebied weergegeven op de potentiële bodemerosiekaart per perceel (2017) (bron: Geopunt)	20
Figuur 11: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (bron: Geopunt)	21
Figuur 12: Hoogteverloop van het projectgebied (van noord naar zuid) volgens de profiellijn weergegeven op het DHMV (bron: Geopunt)	22
Figuur 13: Projectgebied weergegeven op het DHMV met aanduiding van de verschillende waterlopen (bron: Geopunt)	23
Figuur 14: Projectgebied weergegeven op de Ferrariskaart, 1771-1777 (Bron: Geopunt)	25
Figuur 15: Projectgebied weergegeven op de Atlas der Buurtwegen, ca. 1840 (Bron: Geopunt)s	26
Figuur 16: Projectgebied weergegeven op de Poppkaart, 1842-1879 (Bron: Geopunt)	26
Figuur 17: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1971 (Bron: Geopunt)	27
Figuur 18: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1979-1990 (Bron: Geopunt)	28
Figuur 19: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2000-2003 (Bron: Geopunt)	28
Figuur 20: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2008-2011 (Bron: Geopunt)	29
Figuur 21: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2016 (Bron: Geopunt)	29
Figuur 22: Controleboringen weergegeven op de GRB basiskaart (bron: Geopunt)	30
Figuur 23: Controleboring CB1	31
Figuur 24: Controleboring CB2	31
Figuur 25: Controleboring CB3	31
Figuur 26: Controleboring CB4	32
Figuur 27: Projectgebied weergegeven op het DHMV met aanduiding van de CAI (Bron: Geopunt)	33

Figuur 28: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschalgig, winteropnamen, 2016 met aanduiding van het cultuurhistorisch kader (Bron: Geoportaal).....	40
--	----

TABELLENLIJST (2017I130)

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.	6
Tabel 2: Overzicht van de aardwetenschappelijke gegevens.....	15
Tabel 3: Overzicht van de historische situatie van de historische kaarten.....	27
Tabel 4: Overzicht van de aanwezige CAI.	33

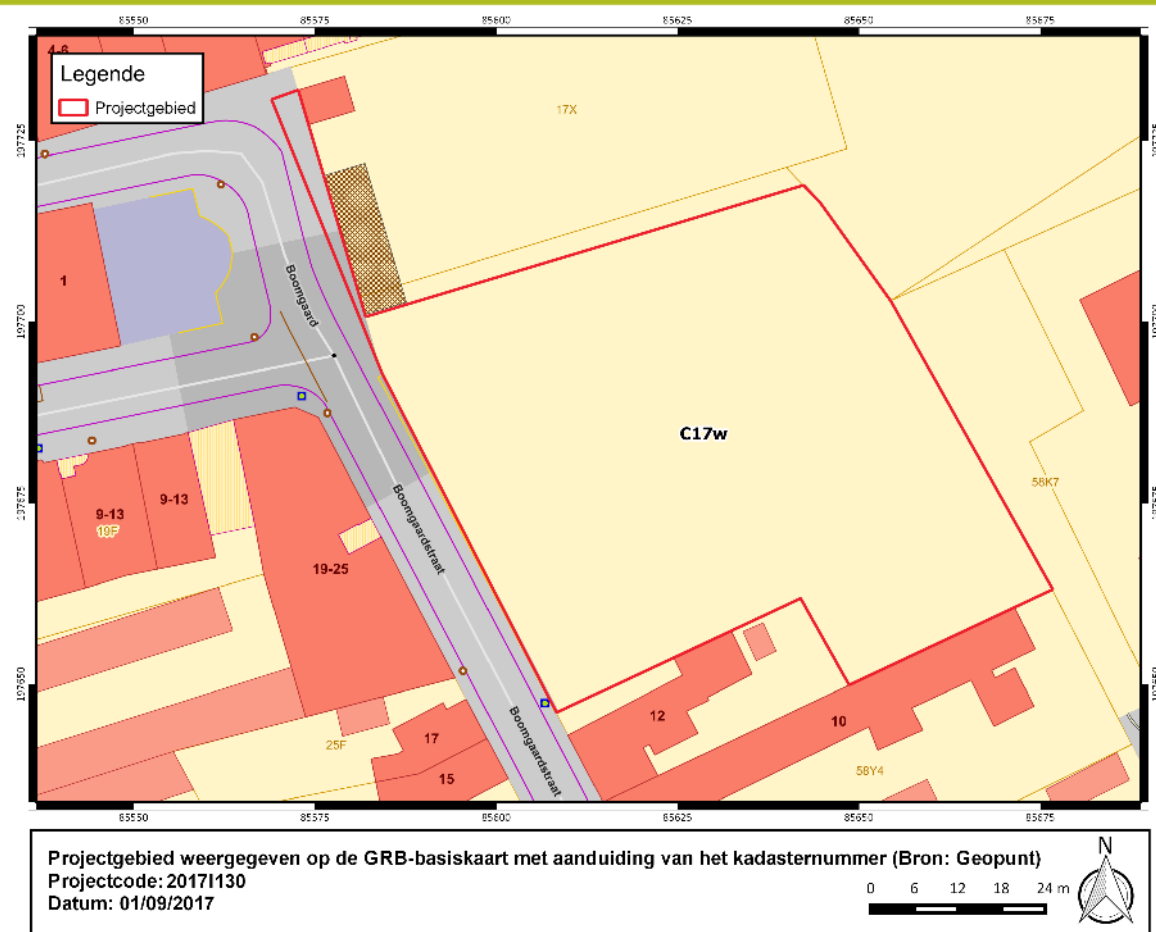
Deel 1: Resultaten van het bureauonderzoek

1.1 Beschrijvend gedeelte

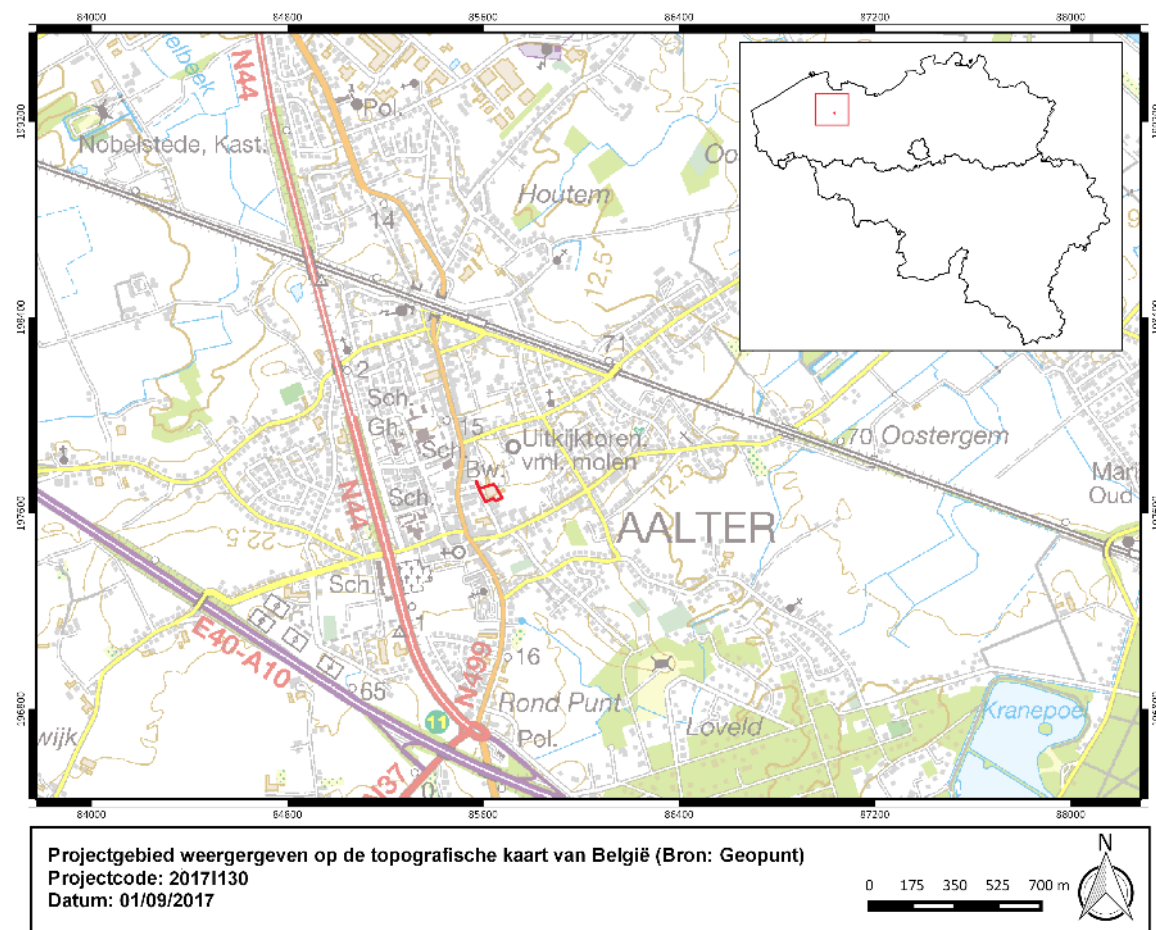
1.1.1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	Oost-Vlaanderen
	Gemeente	Aalter
	Deelgemeente	/
	Postcode	9880
	Adres	Boomgaardstraat 9880 Aalter
	Toponiem	Boomgaardstraat
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	X _{min} = 85542 Y _{min} = 197633 X _{max} = 85697 Y _{max} = 197741
b) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Aalter, Afdeling 2, Sectie C, nr. 17w Figuur 1	
c) Een topografische kaart van het onderzochte gebied waarvan de schaal afgestemd is op de grootte van het projectgebied	Figuur 2	
d) Alle betrokken actoren en specialisten	Janiek De Gryse (erkend archeoloog) Dieter Demey (projectleider archeologie) Wouter Van Goidsenhoven (archeoloog) Clara Thys (archeoloog) Joren De Tollenaere (aardkundige) Aaron Willaert (historicus)	
e) Personen buiten het project die geraadpleegd of betrokken werden voor algemene wetenschappelijke advisering	/	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt)

Figuur 2: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van België (Bron: Geopunt)

1.2 Onderzoeksopdracht

1.2.1 Onderzoekskader

Aanleiding van onderhavig bureauonderzoek vormt de geplande realisatie van een ondergrondse parkeergelegenheid. Het projectgebied wordt in deze studie Boomgaardstraat Aalter genoemd.

Met onderhavig bureauonderzoek wordt de eerste stap gezet van archeologisch vooronderzoek met het oog op het bekomen van een bekrachtigde archeologienota en aldus de behartiging van de archeologische belangen binnen de planrealisatie conform het actueel Vlaams erfgoedbeleid.

Het archeologisch vooronderzoek betracht vooreerst archeologische artefacten en sites op te sporen binnen de grenzen van Boomgaardstraat Aalter. Finaal formuleert het archeologisch vooronderzoek een beargumenteerde inschatting van het potentieel voor kennisvermeerdering van eventueel aanwezige archeologische resten binnen de grenzen van het projectgebied en hoe hiermee om te gaan in het kader van de planuitvoering.

Een dergelijke inschatting kan gebeuren na het beantwoorden van de volgende onderzoeksvragen:

- Wat is op basis van de bestaande bronnen, het archeologisch potentieel van het projectgebied?
- Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van één of meerdere archeologische sites?
- Indien niet, kan de afwezigheid van indicaties op basis van de resultaten van het bureauonderzoek verklaard worden?
- Indien wel, kan op basis van bestaande bronnen bepaald worden wat de aard, datering en bewaring is?
- Wat is de verstoringshistoriek van het plangebied en welke invloed heeft dit op het archeologisch potentieel van het terrein?
- Welke impact hebben de geplande werken op het archeologisch bodemarchief?
- Wat is het wetenschappelijk kennispotentieel van een eventueel aanwezige archeologische site?

1.2.2 Juridische context

Het onderzoeksterrein situeert zich in een gebied bestemd als woonzone. Het gebied situeert zich noch in een vastgestelde archeologische zone, noch binnen een archeologische site en noch in een zone waar geen archeologie te verwachten valt. Deze archeologienota wordt opgemaakt naar aanleiding van een geplande stedenbouwkundige vergunningsaanvraag waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 1000 m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 3000 m² of meer bedraagt.

De oppervlakte van het plangebied in kwestie bedraagt 4200 m²; vandaar is men verplicht een bekrachtigde archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag.

1.2.3 Randvoorwaarden

Voor het bureauonderzoek worden enkel toegankelijke en beschikbare bronnen gebruikt. Een archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem is momenteel maatschappelijk onwenselijk voorafgaand aan de bouwaanvraag. Het project kadert in een algemeen mobiliteitsplan voor de volledige gemeente Aalter. Een vertraging van het traject brengt andere infrastructuurwerken die aan dit project gekoppeld zijn, in gedrang. Om de algemene timing niet in het gedrang te brengen wordt geopteerd voor een uitzonderingsprocedure waarbij de nota wordt aangeleverd op basis van een bureauonderzoek. In dit bureauonderzoek wordt nagegaan of er op het projectgebied een uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem nodig is en of (gedeeltelijke) vrijgave mogelijk is.

1.2.4 Archeologische voorkennis van het terrein

Binnen de grenzen van projectgebied Boomgaardstraat Aalter werd in het verleden geen archeologisch onderzoek uitgevoerd.

In de omgeving zijn wel enkele archeologische vindplaatsen gekend (cfr. infra).

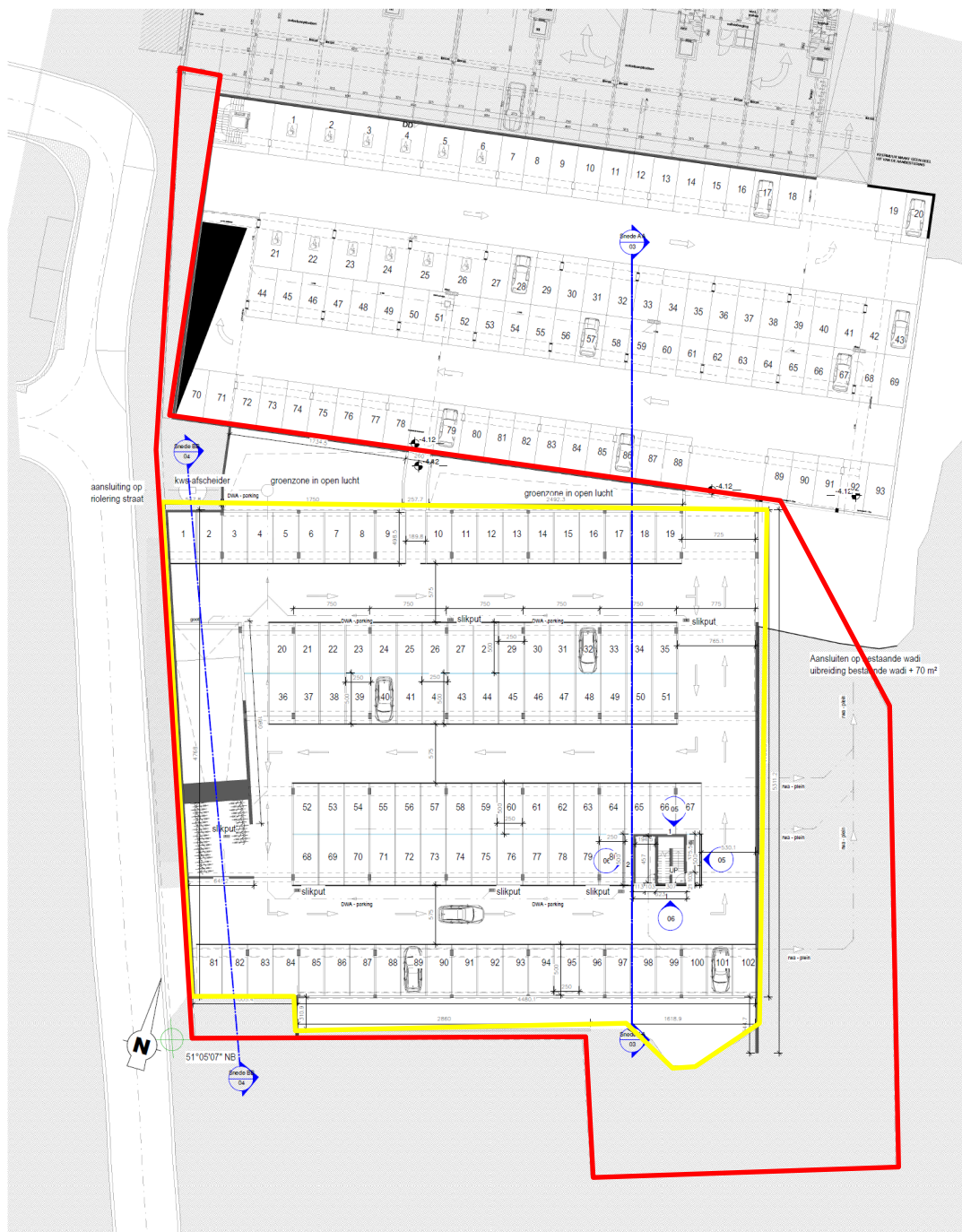
1.2.5 Geplande ingrepen en hun impact op het bodemarchief

De totale oppervlakte van het onderzoeksterrein bedraagt 4200 m².

De opdrachtgever plant de aanleg van een ondergrondse parkeergelegenheid met bovenliggend plein. De parkeergelegenheid zal verbonden zijn met een reeds bestaande ondergrondse parking ten noorden van het onderzoeksterrein. Het plangebied is thans braakliggend. In het noordelijk deel situeert zich een inrijlaan voor voornoemde ondergrondse parking. De totale oppervlakte van de geplande ondergrondse parkeergelegenheid bedraagt 2760 m². De contour is weergegeven op Figuur 4. De uitgravingsdiepte varieert van 3,65 meter (Boomgaardstraat 12) tot 4,44 meter (Hof van Praet).

Figuur 3: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2016 (Bron: Geopunt)

1 Kelder- & Funderingsplan
1 : 200

Figuur 4: Kelder en funderingsplan. Geplande parking (geel) en contour projectgebied (rood)

1.2.6 Onderzoeksmethode- en strategie

1.2.6.1 Methode

Het archeologisch potentieel drukt een verwachting uit ten aanzien van voorkomen, aard, gaafheid en conservering van de archeologische resten in de ondergrond van de planlocatie. Het archeologisch potentieel is gebaseerd op vier variabelen: fysisch-geografische situatie, bekende archeologische vindplaatsen, archeologische indicatoren en verstoringshistoriek.

1.2.6.2 Fysisch geografische situatie

Geologische, geomorfologische en bodemkundige data informeren over de genese van het landschap in het plangebied, de bodemopbouw en de ligging en de stratigrafische positie van sedimenten waarin archeologische fenomenen kunnen voorkomen. Een aantal (prehistorische) vindplaatstypen kunnen bovendien uitgesproken gekoppeld worden aan specifiek aanwijsbare landschapsvormen. De aardkundige data laten ook toe om een verwachting te formuleren ten aanzien van de verschijningsvorm, d.i. de conserveringsgraad van het archeologische erfgoed.

Volgend kaartmateriaal werd geconsulteerd t.b.v. de aardkundige analyse van de projectlocatie:

- Tertiair geologische kaart van Vlaanderen
- Quartair geologische kaart van Vlaanderen
- Bodemkaart
- Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen
- Hydrografische kaart van Vlaanderen
- Bodemerosie kaart
- Geomorfologische kaart

1.2.6.3 Bekende archeologische vindplaatsen

Dit wijst op vindplaatsen waar de fysieke neerslag van menselijke activiteiten uit het verleden reeds werd vastgesteld en gedocumenteerd. Om een overzicht te krijgen van de bekende archeologische vindplaatsen binnen het projectgebied werd de Centrale Archeologische Inventaris van Agentschap Onroerend Erfgoed geraadpleegd.

1.2.6.4 Archeologische indicatoren en cultuurhistorisch kader

Archeologische indicatoren omvatten diverse datacategorieën zoals resultaten van non-intrusieve archeologische prospectietechnieken (bijvoorbeeld vondstmeldingen van metaaldetectie), toevallige vondsten bij niet-archeologische graafwerken, maar vooral ook historisch-cartografische, iconografische data en fotocollecties.

Om bij deze casus inzicht te verwerven over de archeologische indicatoren in het plangebied werd onderstaand historisch kaartmateriaal geanalyseerd:

- Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden, opgenomen op initiatief van de graaf de Ferraris (1771-1778)
- Atlas der Buurtwegen uit ca. 1841
- Kadasterkaart van Philippe-Christian Popp (1842-1879)

Op basis van dit kaartmateriaal kan het landgebruik vanaf de tweede helft van de 18de eeuw vastgesteld worden en de eventuele gevolgen ervan op het archeologisch bodemarchief ingeschat worden.

Deze gegevens werden aangevuld met informatie afkomstig uit archeologische en historische literatuur, daarnaast is ook gebruik gemaakt van data over de lokale toponymie en geschiedenis.

De keuze van de bronnen is gebaseerd op graad van relevantie en toegankelijkheid.

Om het cultuurhistorische kader van het projectgebied in kaart te brengen, werd het kaartmateriaal beschikbaar op Geoportaal geconsulteerd.

1.2.6.5 Verstoringshistoriek

De verstoringsgraad van de planlocatie bepaalt in belangrijke mate de gaafheid en bewaringsgraad van het archeologische bodemarchief. Om een correcte inschatting van de verstoring van de bodem te kunnen maken kunnen allerhande bronnen van pas komen. Zo kan mondelinge informatie van vroegere gebruikers of bewoners, verslagen van bodemonderzoeken of informatie uit de aardwetenschappelijke kaarten een grote rol spelen bij het correct inschatten van de aanwezigheid en van de bewaringstoestand van de archeologische resten.

1.3 Assessmentrapport

Het assessmentrapport omvat alle relevante gegevens die over het projectgebied verzameld kunnen worden uit toegankelijke literatuur en kaartmateriaal, die bijdragen tot het gefundeerd inschatten van het archeologisch potentieel van het plangebied. Om dit laatste te bereiken worden de verzamelde gegevens met elkaar vergeleken, geconfronteerd en samengelegd. Dit rapport heeft als doel het plangebied binnen zijn archeologisch en landschappelijk kader te plaatsen, rekening houdend met de geplande bodemingrepen. De studie maakt gebruik van verschillende datasets, waarbij het uitgangspunt steeds het ontwerpplan van de toekomstige bodemingrepen is. Dit ontwerpplan wordt telkens geprojecteerd op de geologische, bodemkundige en historische kaarten. Alle kaartmateriaal werd vervaardigd met behulp van QGIS, een geografisch informatiesysteem.

Op basis van deze assessment van het projectgebied kan een gegronde argumentatie opgesteld worden over de noodzaak en het nut van al dan niet verder te nemen archeologische maatregelen, die uiteengezet worden in deel 2: het programma van maatregelen.

1.3.1 Ruimtelijke situering

Het onderzoeksterrein is gelegen in Aalter, in de provincie Oost-Vlaanderen. De gemeente grenst ten noorden aan Sint-Joris, Knesselare en Ussel, ten oosten aan Bellem, ten zuiden aan Lotenhulle en Ruiselede en ten westen aan Ruiselede en Beernem.

De westzijde van het plangebied grenst aan de Boomgaardstraat. De dorpskern van Aalter situeert zich ca. 400 meter ten zuidwesten.

Figuur 5: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2016 (Bron: Geopunt)

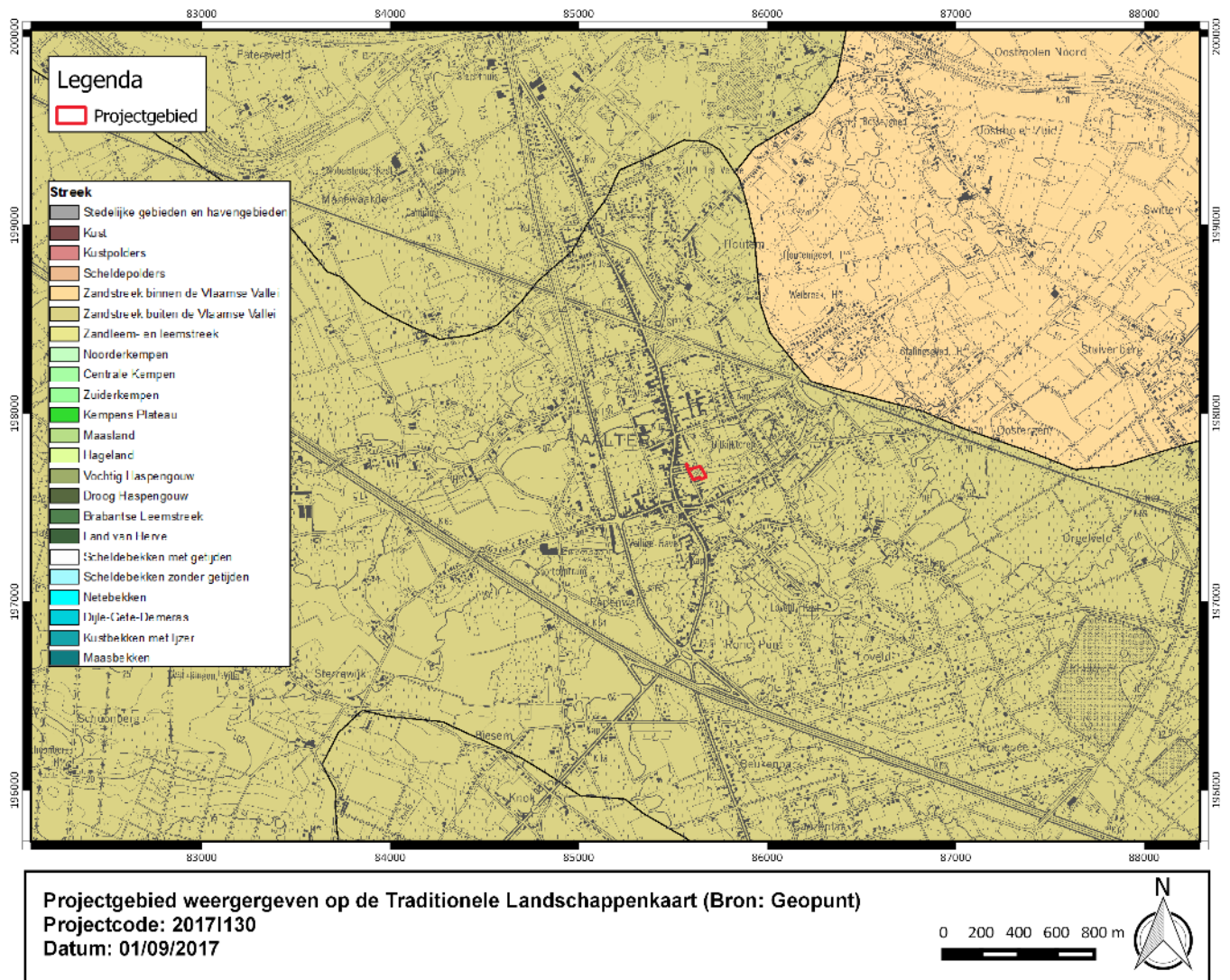
1.3.2 Beschrijving aardwetenschappelijke gegevens

Tabel 2: Overzicht van de aardwetenschappelijke gegevens.

Bron	Informatie
Traditionele landschappenkaart	Zandstreek buiten de Vlaamse Vallei
Tertiair	Lid van Oedelem (Fm. Aalter)
Quartair	Type 1: eolische afzetting
Bodemtypes	OE, w-Sdp, w-Zcp
Potentiële bodemerosie	Geen info
Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen	Hoogte op ca. 24 m TAW
Hydrografie	Bekken van de Brugse polders (deelbekken: Brugse Vaart) Waterlopen: Keutelbeek

1.3.2.1 Traditionele landschappenkaart (geomorfologie)

Het projectgebied is gelegen in de zandstreek buiten de Vlaamse Vallei.

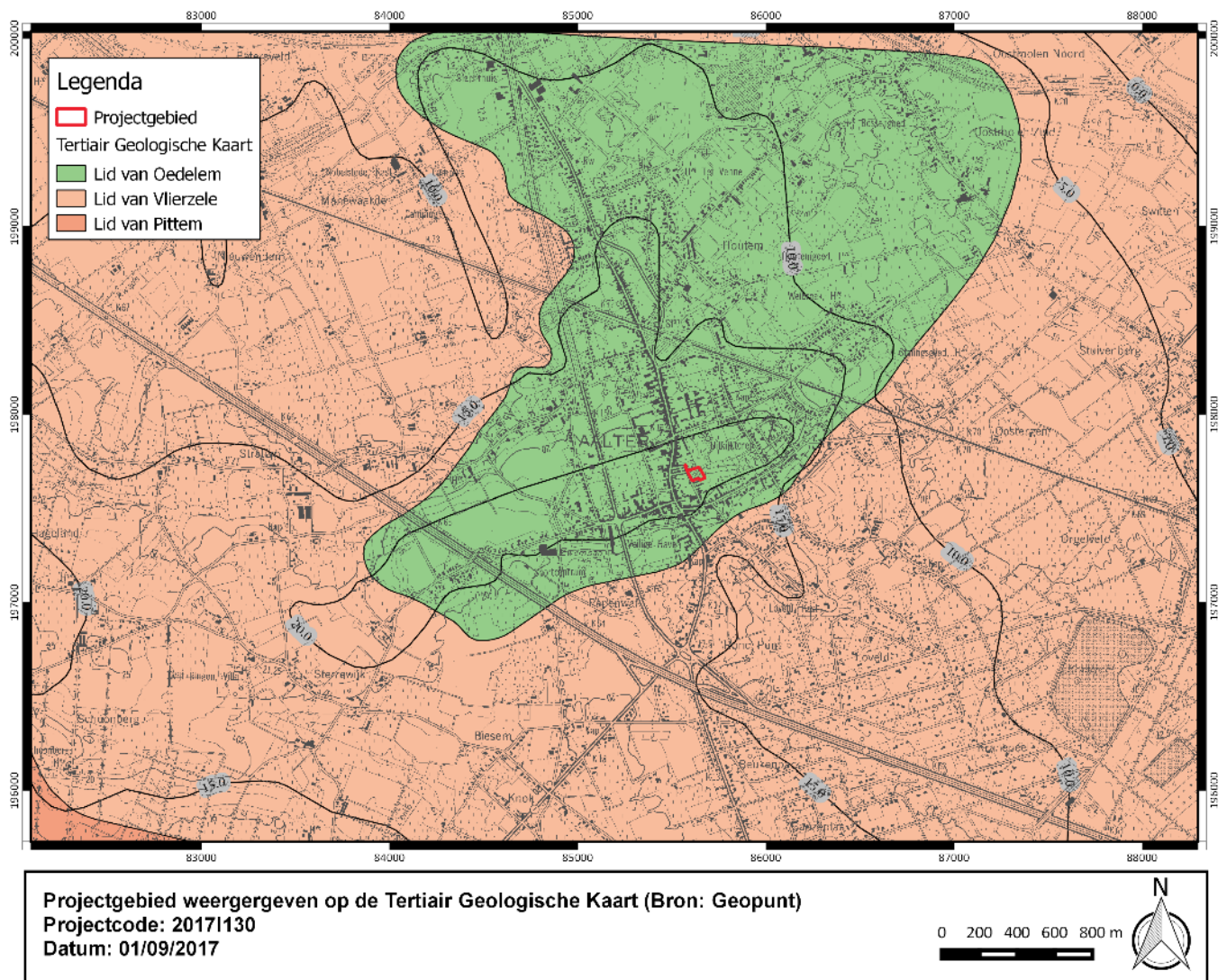
Figuur 6: Projectgebied weergegeven op de Traditionele Landschappenkaart (Bron: Geopunt)

1.3.2.2 Geologie

1.3.2.2.1 Tertiair

Het projectgebied is gelegen in het **Lid van Oedelem** (Formatie van Aalter). De Formatie van Aalter bestaat voornamelijk uit ondiep-mariene of kustnabije zandige sedimenten en komt enkel voor in het noordoosten van West-Vlaanderen en het noordwesten van Oost-Vlaanderen.

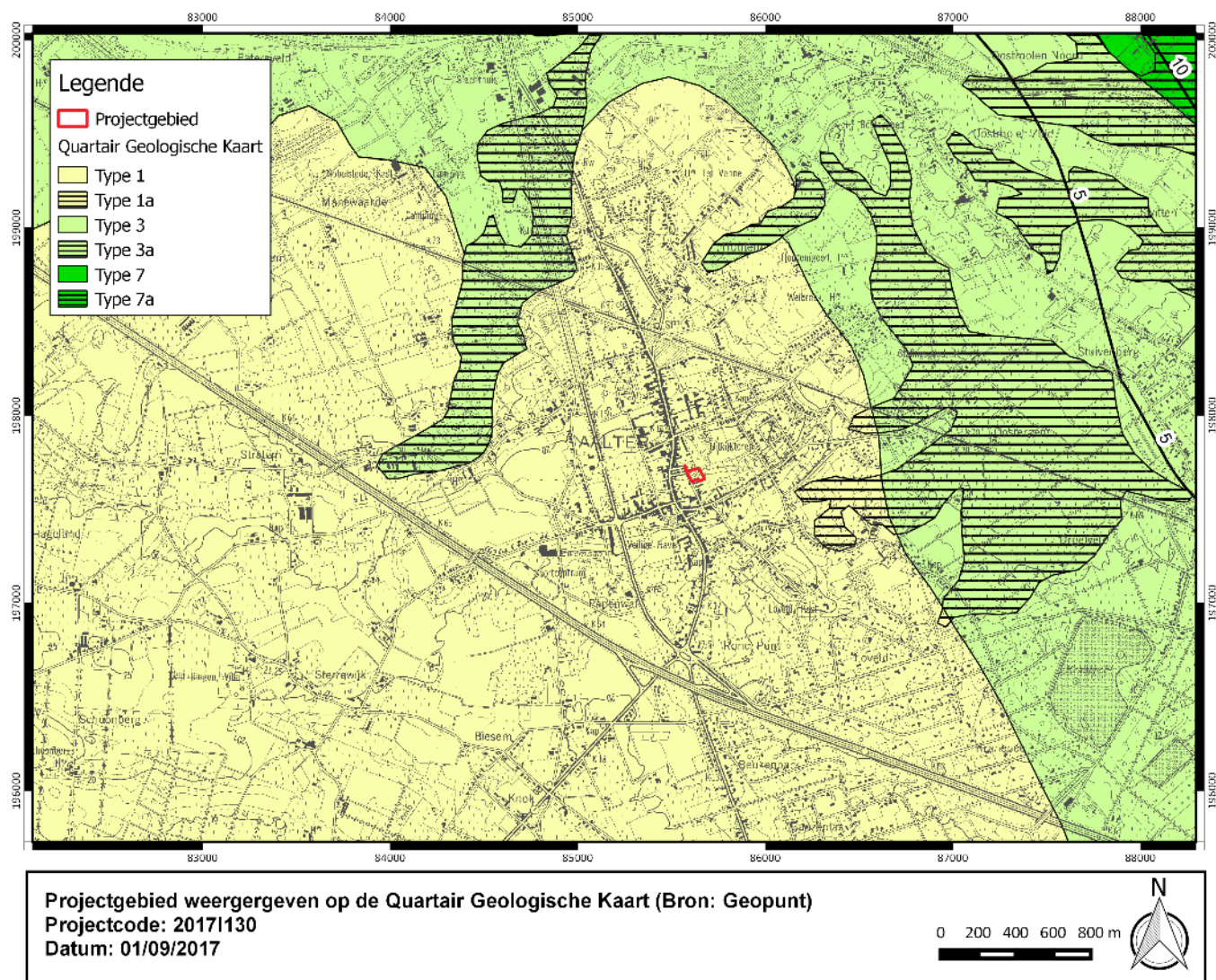
Het **Lid van Oedelem** bestaat uit een grijs fijn zand dat bovenaan zeer fossielhoudend is. Er kunnen drie niveaus met kalkzandsteenbanken voorkomen. Het lid is gesedimenteerd in distributiegeulen in een wadden- of riviermondingsomgeving, terwijl verder naar het oosten (in de streek rond Gent) er eerder lagunaire omstandigheden heersten.

Figuur 7: Projectgebied weergegeven op de Tertiair Geologische Kaart (bron: Geopunt).

1.3.2.2.2 Quartair

Het projectgebied is gelegen in het Quartair **Type 1**. Dit type bestaat uit een eolische afzetting van het Weichseliaan tot mogelijk Vroeg-Holoceen (zand tot zandleem). Deze afzetting kan eventuele hellingsafzettingen van het Quartair bevatten.

Figuur 8: Projectgebied weergegeven op de Quartair Geologische Kaart (bron: Geopunt).

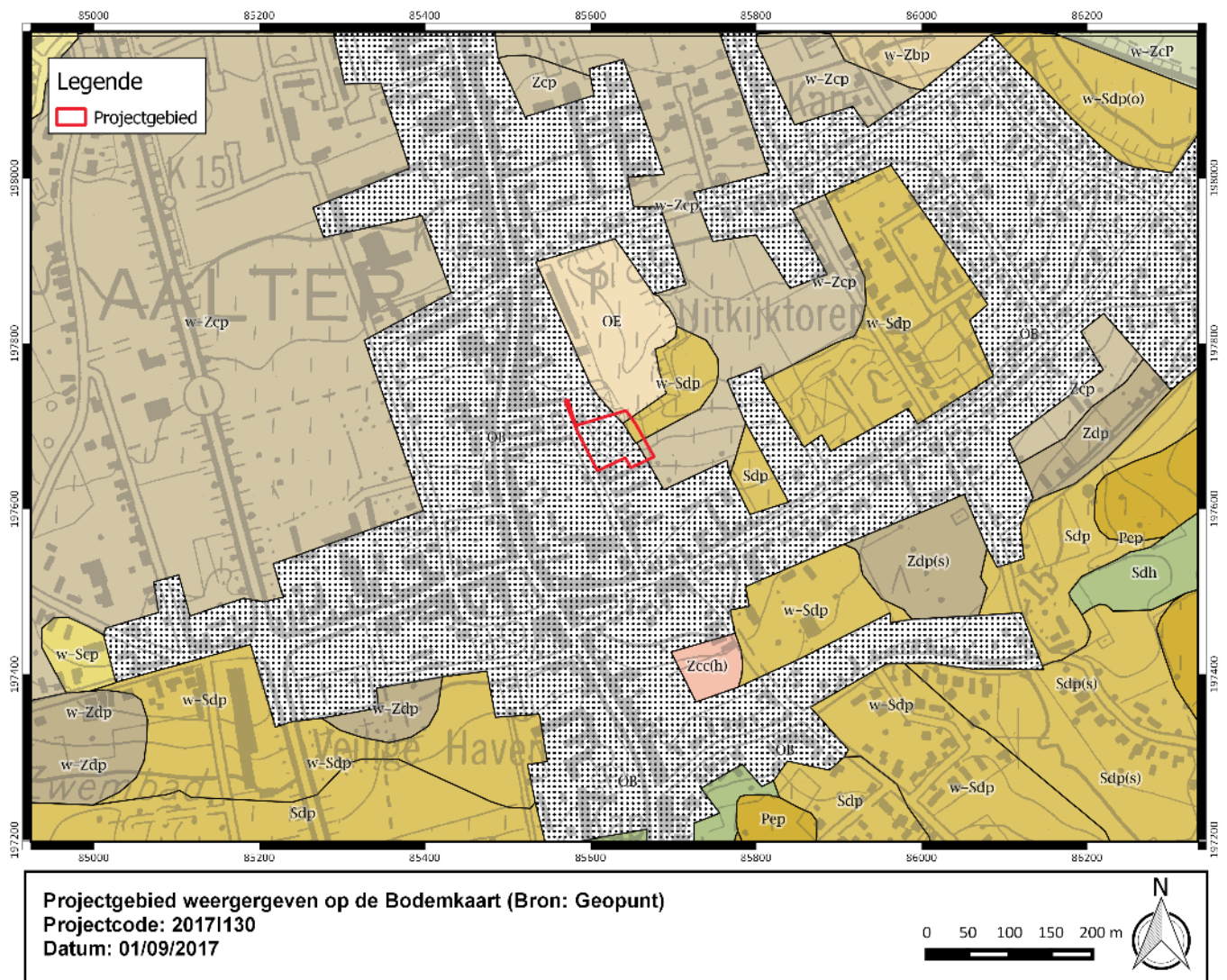
1.3.2.3 Bodem

1.3.2.3.1 Bodemtypes

Het bodemtype **OE** is een kunstmatig bodemtype voor oude groeves.

Het bodemtype **w-Sdp** is een matig natte lemig zandbodem zonder profiel met klei-zand op geringe of matige diepte. Onder bos is de Ap afwezig maar onder landbouwgrond is de Ap 30-40 cm dik en donker grijsbruin. Roestverschijnselen beginnen op 40-60 cm.

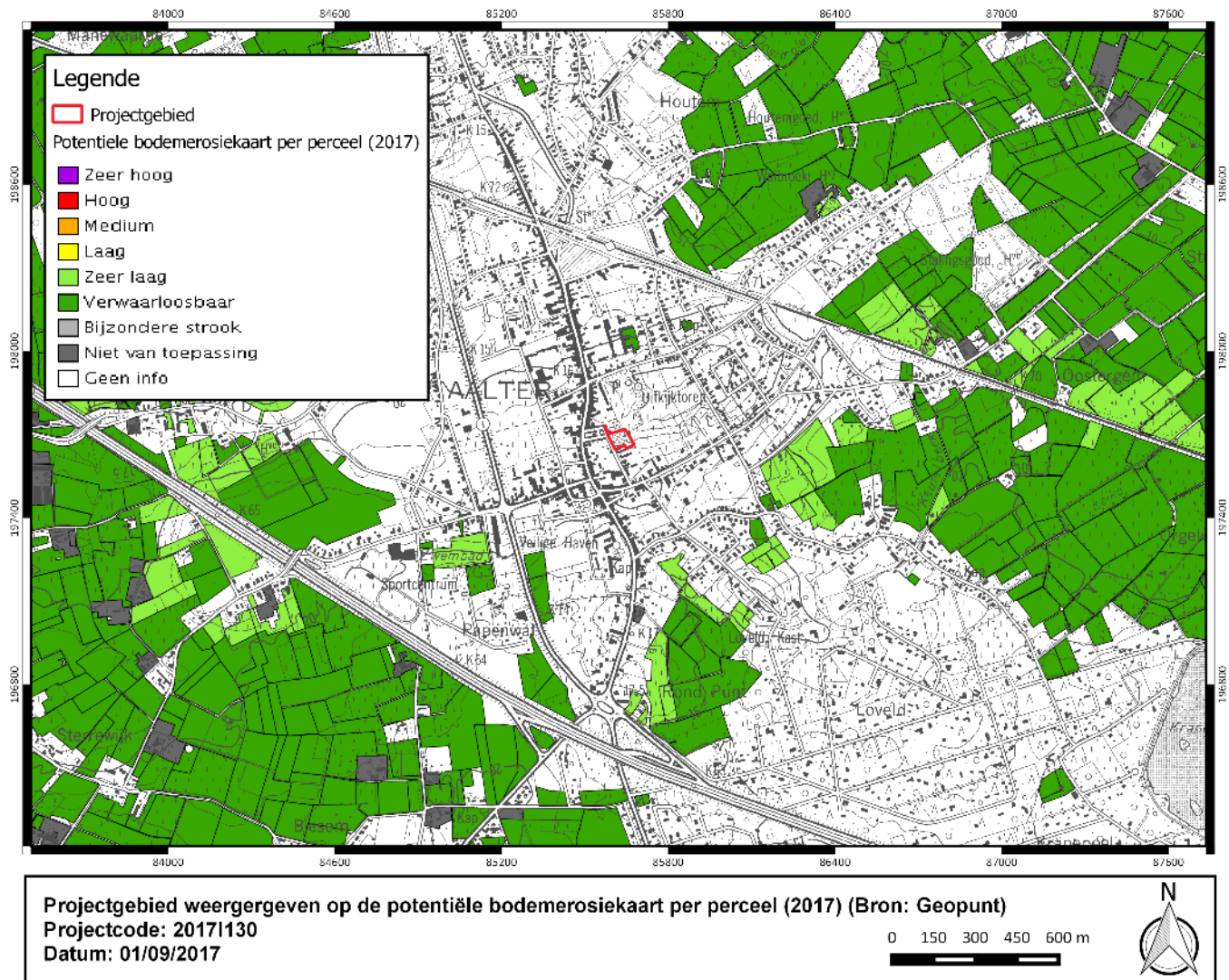
Het bodemtype **w-Zcp** is een matig droge zandbodem zonder profiel of met onbepaald profiel met klei-zand op geringe of matige diepte. De roestverschijnselen komen voor tussen 60 en 90 cm.

Figuur 9: Projectgebied weergegeven op de bodemkaart (bron: Geopunt).

1.3.2.3.2 Bodemerosie

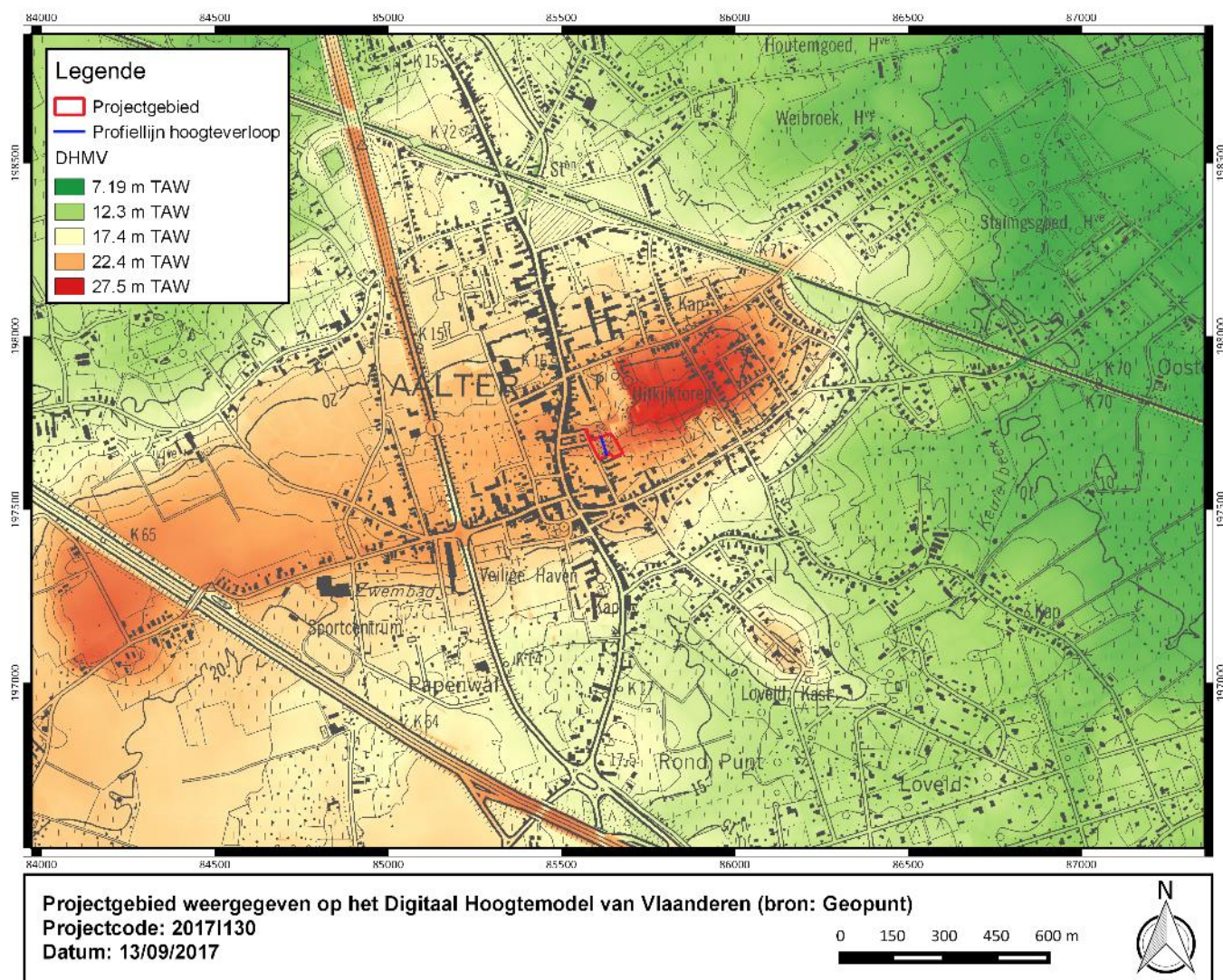
Er is geen info gekend voor de potentiële bodemerosie binnen het perceel. Echter, gezien rondom het projectgebied voornamelijk verwaarloosbare potentiële bodemerosie voorkomt, kan er vanuit gegaan worden dat het projectgebied tevens een verwaarloosbare potentiële bodemerosie zal hebben.

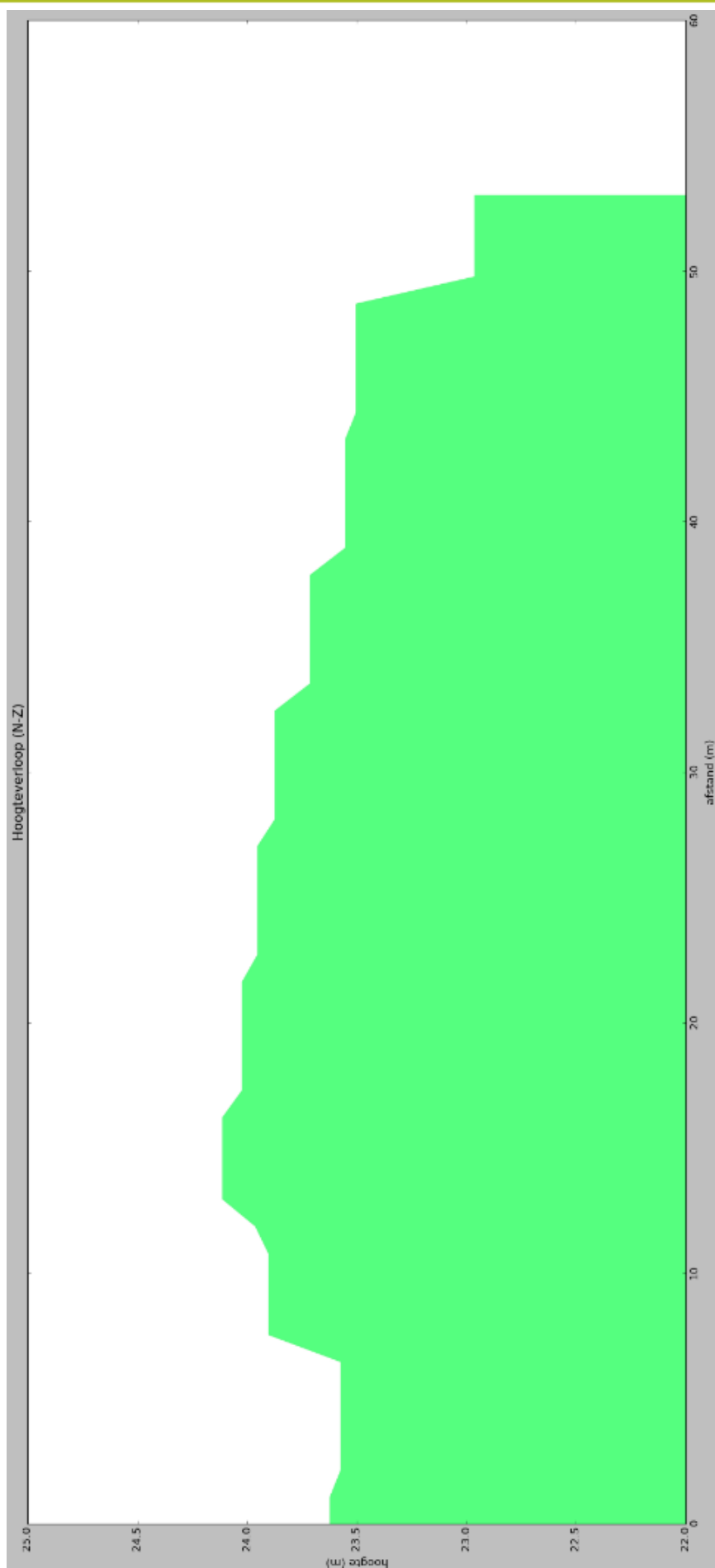
Figuur 10: Projectgebied weergegeven op de potentiële bodemerosiekaart per perceel (2017) (bron: Geopunt).

1.3.2.4 Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHMV) en hoogteverloop

Het projectgebied is gelegen op een hoogte van ca. 24 m TAW en ligt op een getuigenheuvel van het Tertiair bedekt onder een lemige zandlaag. Naar het oosten toe is duidelijk de alluviale vlakte te zien die zich in het Tertiair heeft uitgesneden.

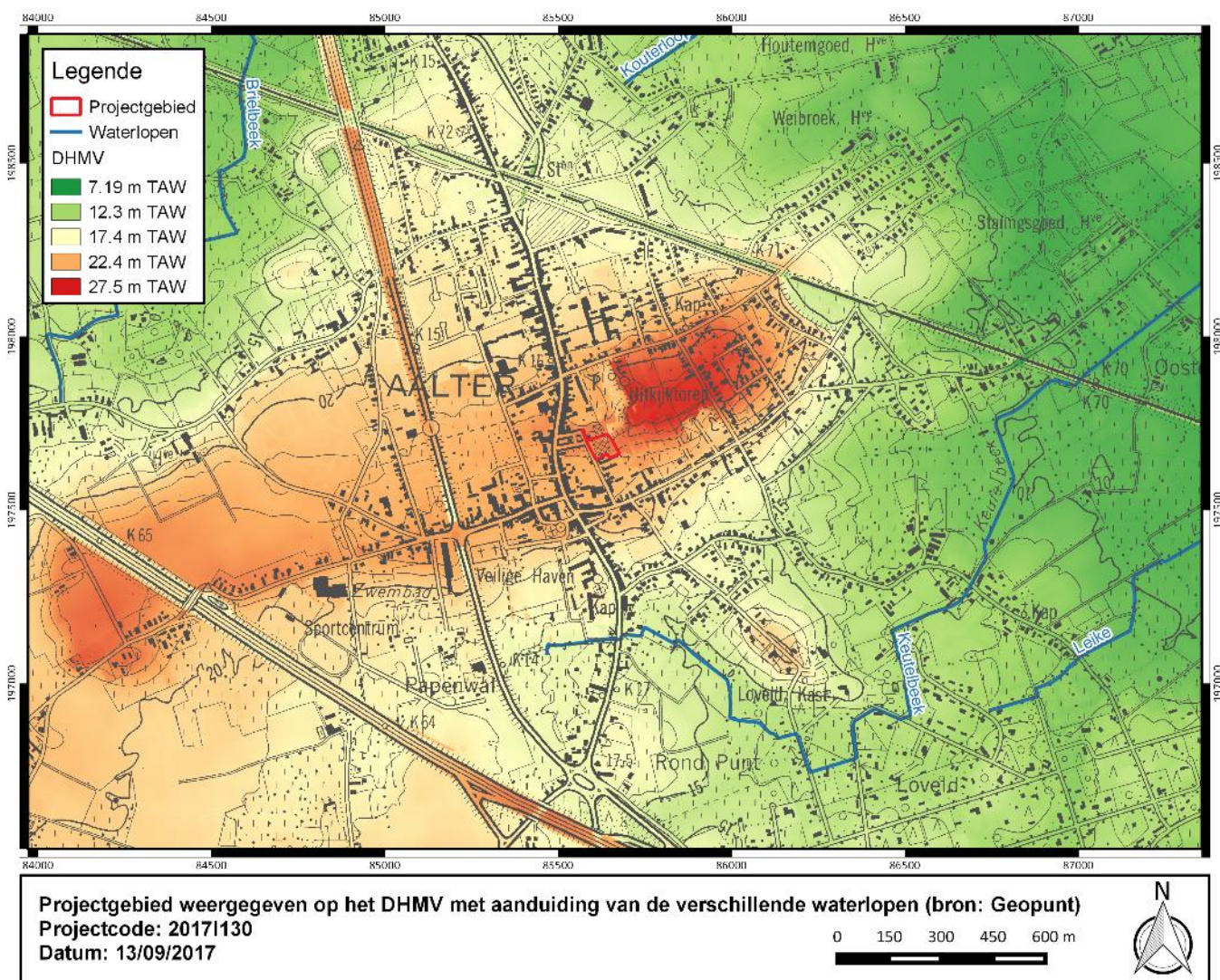
Figuur 11: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (bron: Geopunt).

Figuur 12: Hoogteverloop van het projectgebied (van noord naar zuid) volgens de profiellijn weergegeven op het DHMV (bron: Geopunt).

1.3.2.5 Hydrografie

Het projectgebied is gelegen in het bekken van de Brugse Polders (deelbekken: Brugse Vaart). Ten zuiden stroomt de Keutelbeek.

Figuur 13: Projectgebied weergegeven op het DHMV met aanduiding van de verschillende waterlopen (bron: Geopunt).

1.3.3 Gekende archeologische waarden

1.3.3.1 Historisch en cartografisch onderzoek

1.3.3.1.1 Historische achtergrond

Archeologische sporen ter hoogte van het huidig grondgebied van Aalter wijzen op het feit dat de regio reeds vanouds door mensen is gefrequenteerd. De hoogterug van Sint-Maria-Aalter naar Aalterdorp vormde een geschikte plaats voor oude nederzettingen. De oudste vondsten kunnen worden gedateerd in het Paleolithicum (976276), Mesolithicum (976104) Midden-Neolithicum (CAI 971798) en de Metaaltijden (o.a. CAI 159815). Een ruim aantal Romeinse vondsten – o.a. ter hoogte van Houtem en Loveld – doen tevens een Romeinse nederzetting vermoeden.

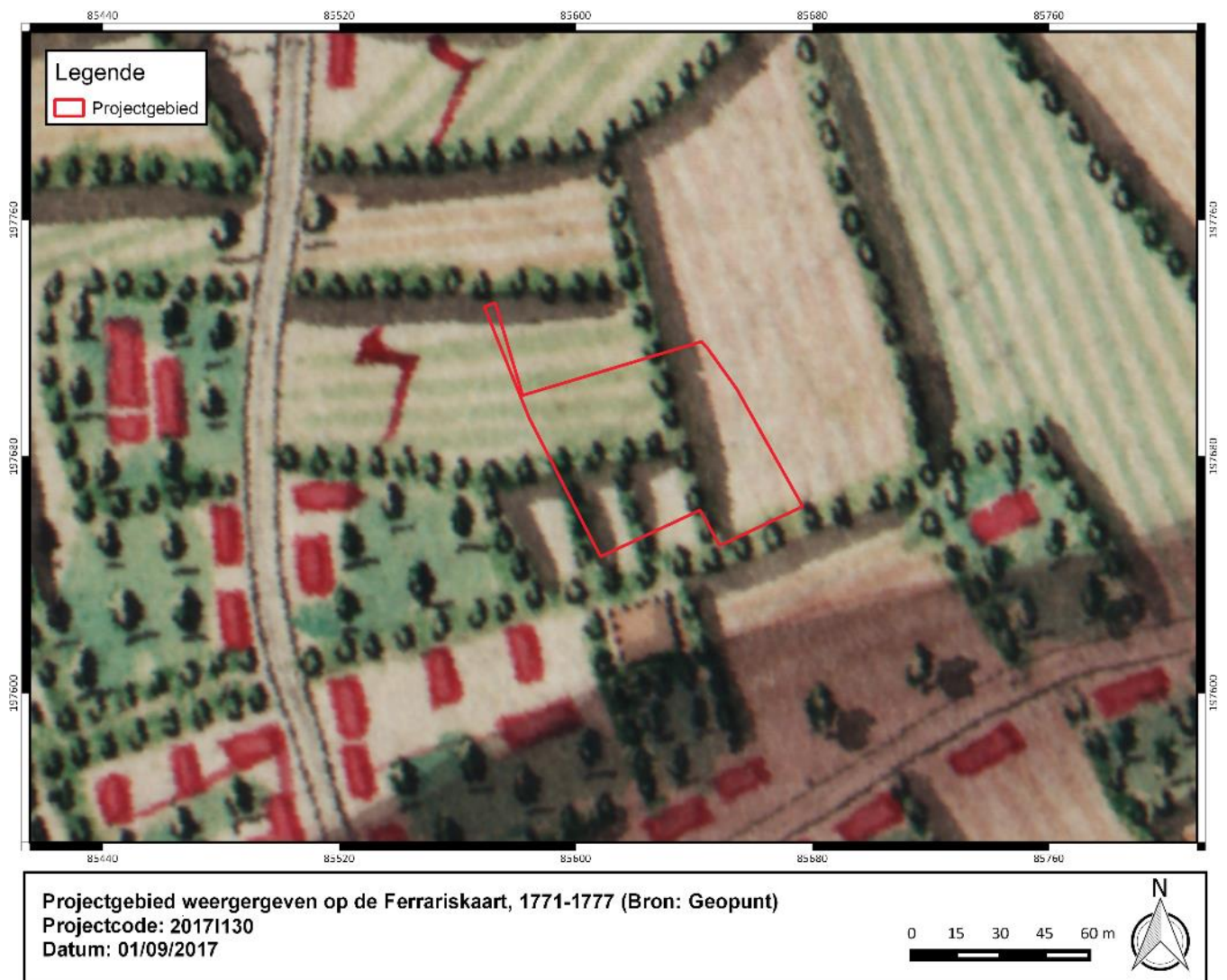
Aalter wordt voor het eerst vermeld als *Villa Haleftra* in 974 in het *Liber Traditionum* van de Gentse Sint-Pietersabdij. Bestuurlijk maakte het dorp deel uit van de Kasselrij van de Oudburg van Gent. Het grafelijk domein werd rond 1200 gefeodaliseerd waardoor belangrijke heerlijkheden ontstonden zoals het Land van de Woestijne en het Land van Woeste. Het gebied ten noorden van de Brugse Vaart werd onder impuls van de Heer van Woestijne ontgonnen in de 13de eeuw. De heerlijkheid Woeste besloeg twee derden van Aalter. In de gemeente kwamen verspreid omwalde motten voor die meestal tot een heerlijkheid behoorden en waarvan thans nog sporen terug te vinden zijn in al of niet omgrachte hoeven.

Belangrijk voor de socio-historische evolutie is het graven in het begin van de 17de eeuw van de Brugse Vaart met versterkingen, in de bedding van de vroegere Durme. Aalter bleef tot rond 1960 een nagenoeg uitsluitend agrarische gemeente. Een belangrijk natuurgebied is de ca. 23 ha grote vijver, zogenaamd Kranepoel met de naburige zogenaamde Markettebossen. In 1962 werd een groot industrieterrein van 125 hectare aangelegd tussen de Brugse Vaart en de dorpskern. Gepaard met de economische groei breidde het centrum vanaf de jaren 1960 uit met verschillende nieuwe woonwijken, wat resulteert in een demografische stijging.¹

¹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2017: Aalter [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/121335> (geraadpleegd op 13 september 2017)

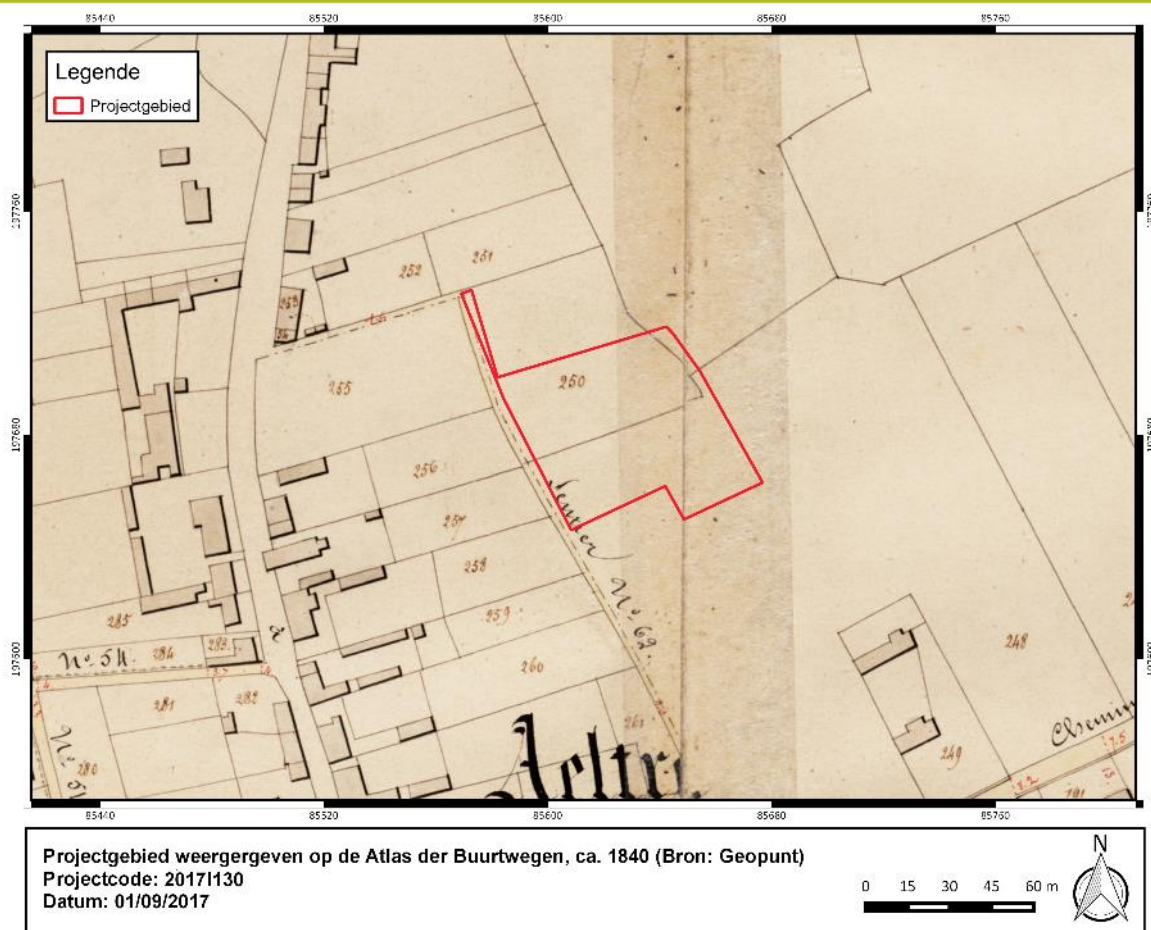
1.3.3.1.2 Historische kaarten

De Ferrariskaart geeft geen bebouwing weer ter hoogte van het onderzoeksterrein. De locatie wordt door een aantal perceelsgrenzen aangesneden en bestaat uit akkerland. Er is een concentratie van bebouwing waarneembaar rondom de dorpskern, ten zuidwesten van het plangebied. Het verloop van de huidige Stationsstraat en Bellemstraat is reeds merkbaar. Precies ten westen van het projectgebied situeert zich een boomgaard. Allicht verwijst de toponymie van de huidige Boomgaardstraat hiernaar.

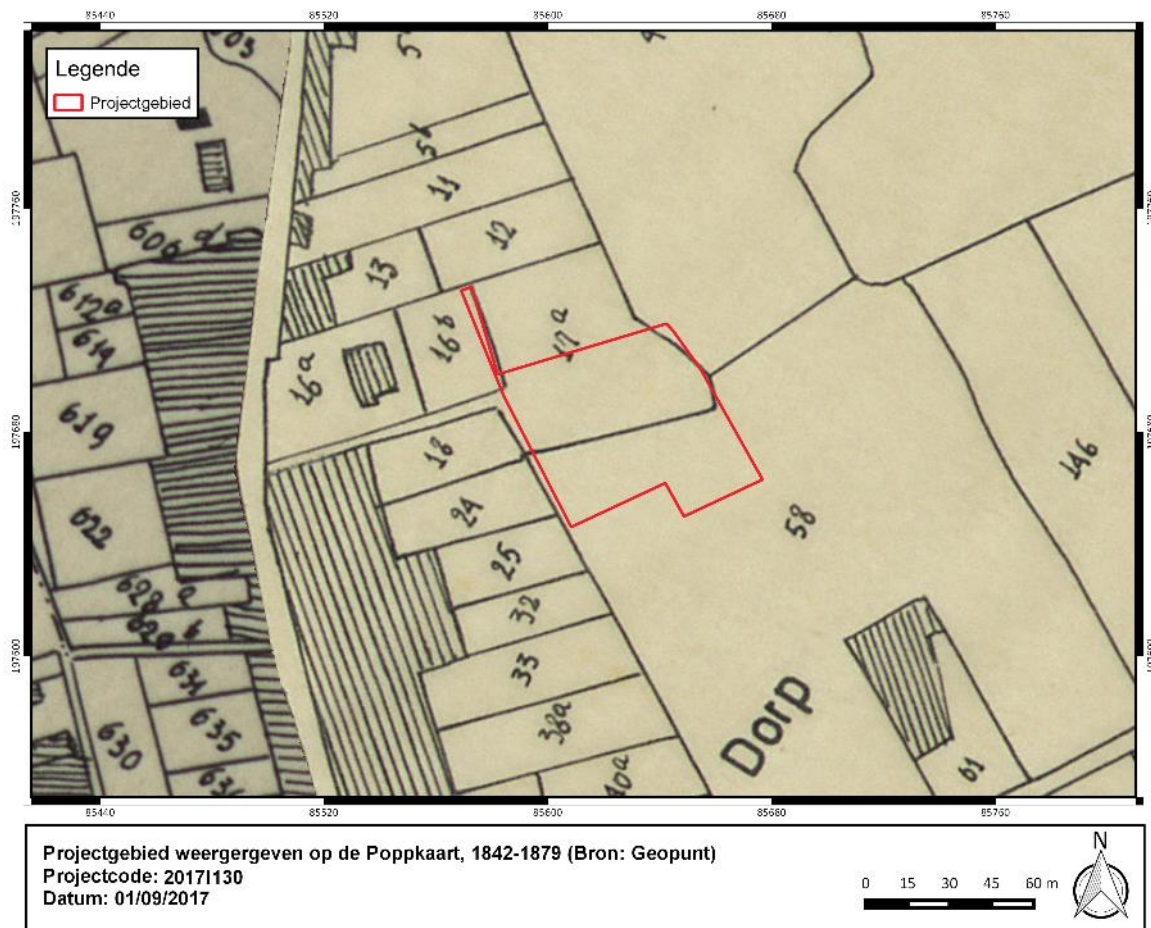

Figuur 14: Projectgebied weergegeven op de Ferrariskaart, 1771-1777 (Bron: Geopunt)

De Atlas der Buurtwegen toont evenmin bebouwing ter hoogte van het plangebied. De westzijde grenst aan een voetweg waarvan het verloop veel gelijkenissen vertoont met het tracé van de huidige Boomgaardstraat. Er is typisch Vlaamse lintbebouwing waarneembaar langsheen de Stationsstraat. De Poppkaart toont een quasi gelijk beeld.

Figuur 15: Projectgebied weergegeven op de Atlas der Buurtwegen, ca. 1840 (Bron: Geopunt)s

Figuur 16: Projectgebied weergegeven op de Poppkaart, 1842-1879 (Bron: Geopunt)

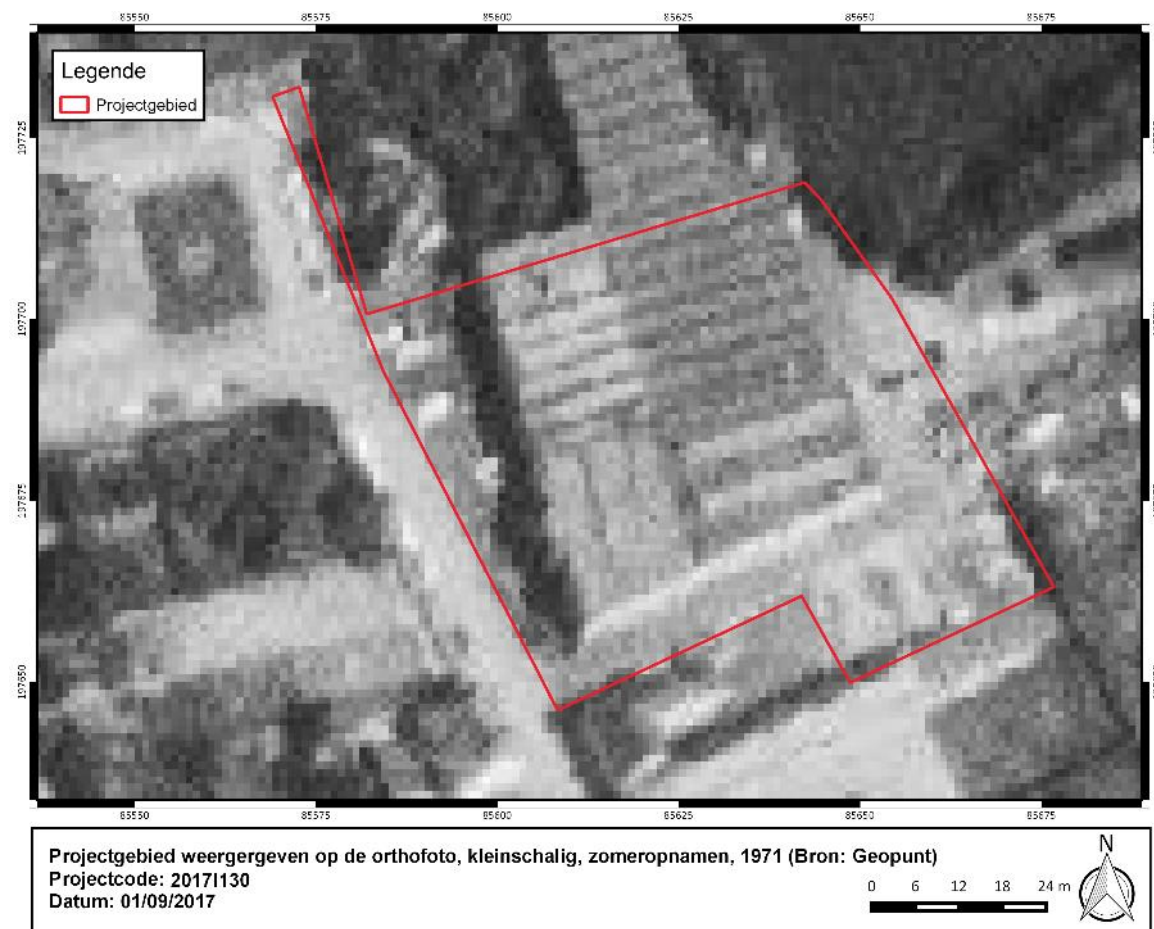
Tabel 3: Overzicht van de historische situatie van de historische kaarten.

Bron	Jaartal	Historische Situatie
Kaart van Ferraris	1771-1777	Akkerland, perceelsgrenzen
Atlas der Buurtwegen	1843-1845	Geen bebouwing
Popp Kadasterkaarten	1842-1879	Geen bebouwing

1.3.3.1.3 Huidige gebruik en verstoringen

De orthofoto's tot 2000-2003 tonen een omvangrijk bouwcomplex met omliggende verharding ter hoogte van het onderzoeksterrein. Het betreft de fabrieksgebouwen van nv Socother, een metaalverwerkend bedrijf. De toenmalige gebouwen zijn begin deze eeuw gesloopt en delen van het terrein werden reeds gesaneerd, hierbij werden 2 zones van respectievelijk 100m² en 261m² (zie EEO in bijlage) uitgegraven. De bouw, verbouwingen, sloop en sanering hebben ongetwijfeld reeds een impact gehad op het bodemarchief.

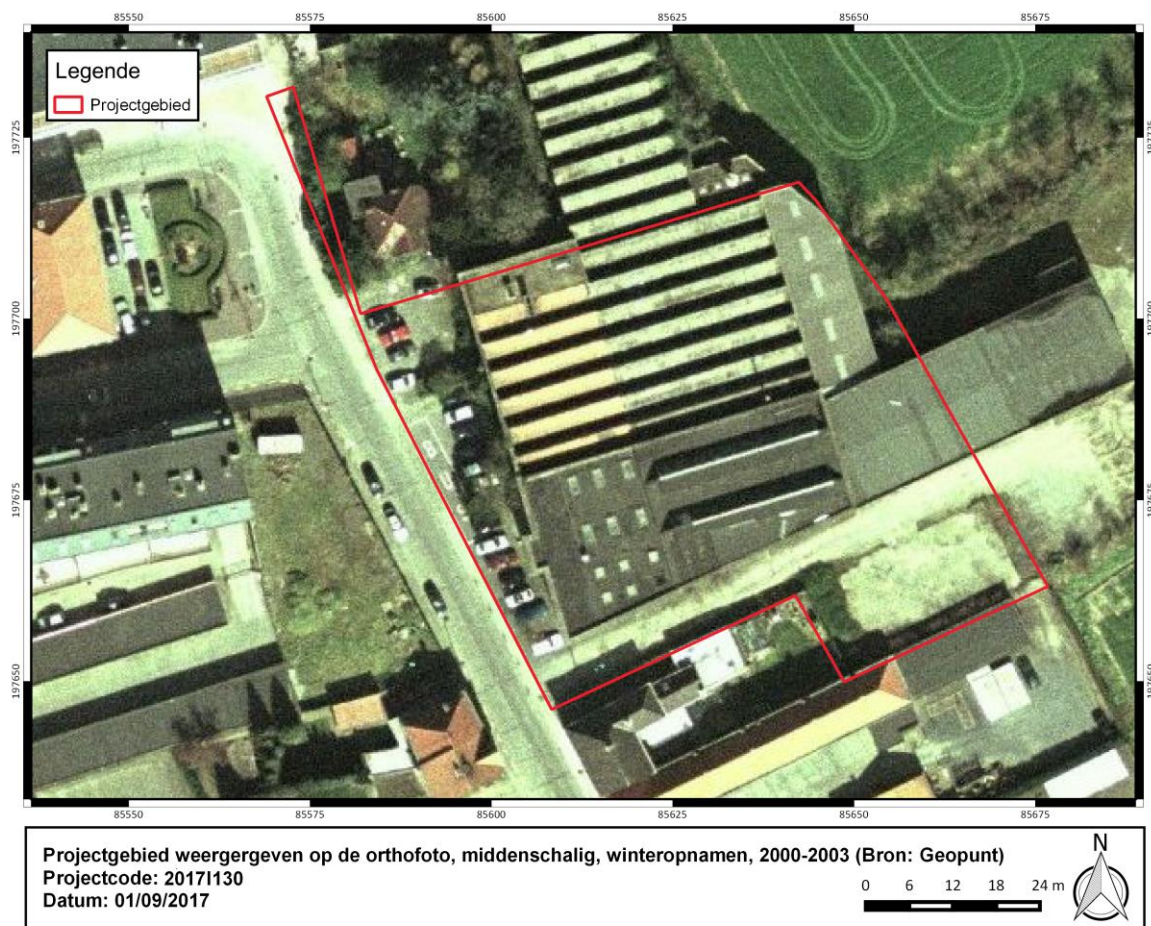
Op de orthofoto van 2008-2011 is deze bebouwing verdwenen en wordt het noordelijk deel van het plangebied aangesneden door wegenis. Thans is het terrein braakliggend met uitzondering van een inrijlaan voor een ondergrondse parking in het noordelijk deel.

Figuur 17: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1971 (Bron: Geopunt)

Figuur 18: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1979-1990 (Bron: Geopunt)

Figuur 19: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2000-2003 (Bron: Geopunt)

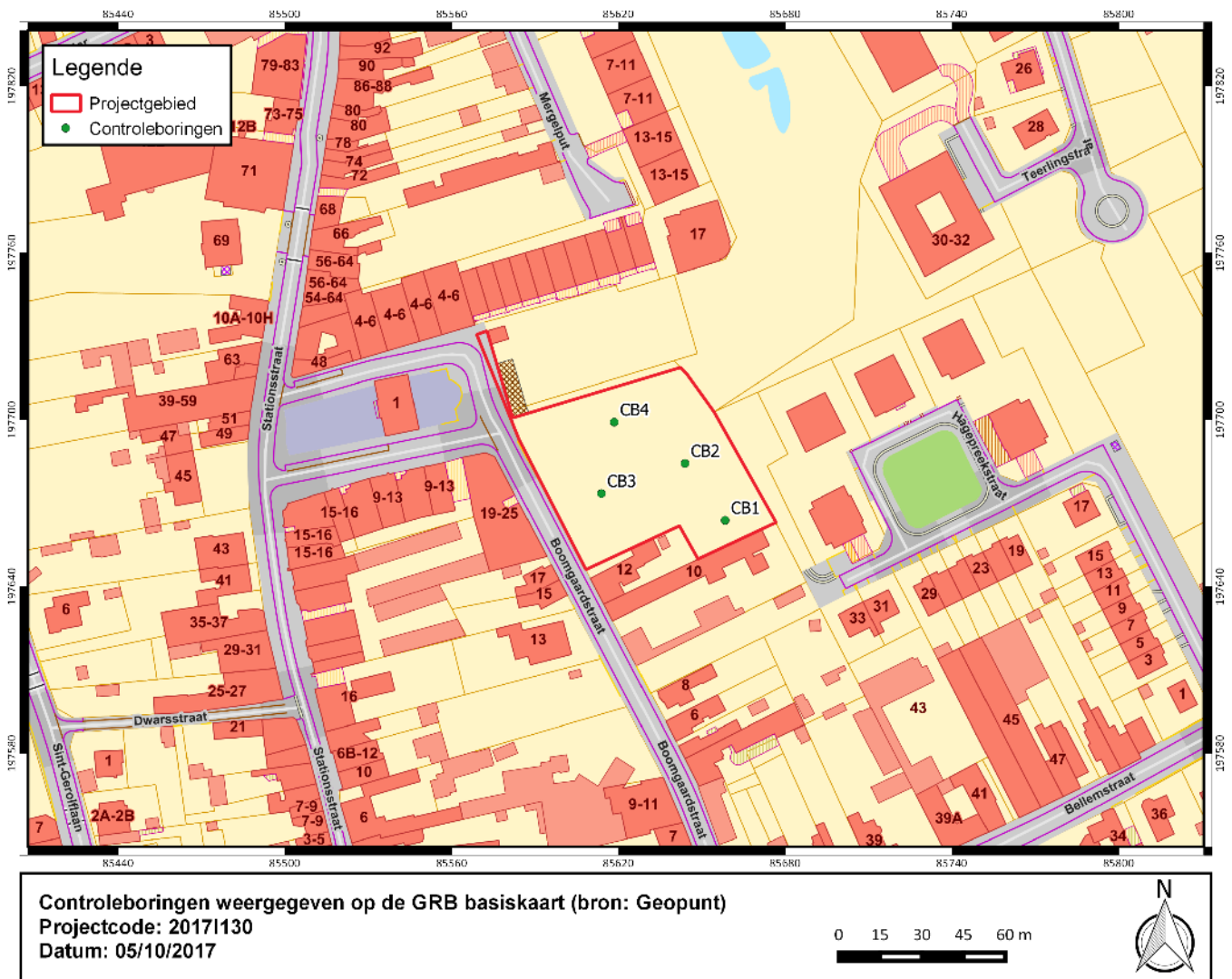
Figuur 20: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2008-2011 (Bron: Geopunt)

Figuur 21: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2016 (Bron: Geopunt)

1.3.3.1.4 Plaatsbezoek en controleboringen

Op 5/10/2017 is een plaatsbezoek uitgevoerd en zijn enkele controleboringen geplaatst om de mogelijke versterking na te gaan van het afgebroken fabrieksgebouw. Er zijn 4 controleboringen geplaatst op het terrein om een zo vlakdekkend mogelijk beeld te krijgen van de eventuele versterkingen. De locaties van de controleboringen zijn weergegeven op de GRB basiskaart.

Figuur 22: Controleboringen weergegeven op de GRB basiskaart (bron: Geopunt).

Controleboring CB1 is tot 30 cm uitgevoerd. Na 2 pogingen is deze gestaakt gezien de boring vast zat op een groot stuk puin. De eerste 30 cm bestaan uit een puinlaag.

Controleboring CB2 bestaat uit een puinlaag van 60 cm dikte. Hieronder bevindt zich een mengingslaag tussen de puinlaag en het bruin lemig zand tot 70 cm-mv. Vanaf 70 cm tot 120 cm-mv is een donker bruin tot bruin lemig zand aanwezig zonder puin.

Controleboring CB3 is gelijkaardig met CB2, enkel is de puinlaag aanwezig tot ca. 80 cm-v. Hieronder bevindt zich tot 90 cm-mv een menglaag tussen de puinlaag en het donkerbruin lemig fijn zand. Op 90 cm-mv zat de boring vast op een stuk puin.

Controleboring CB4 heeft een andere opbouw dan voorgaande controleboringen. Deze bestaat uit een puinlaag tot 45 cm-mv waarna een menging tussen het gele lemig fijn zand en deze puinlaag voorkomt (45-62 cm-mv). Vanaf 62 cm-mv tot 100 cm-mv komt een geel tot licht-geel lemig fijn zand voor zonder puin.

Wanneer naar het terrein wordt gekeken valt onmiddellijk op dat het oppervlak een grillig verloop kent. Het is tevens ook duidelijk hoger gelegen dan het omliggende gebied. Hieruit kan geconcludeerd worden dat de puinlaag een ophogingspakket is. Onder dit ophogingspakket is nog steeds een goed bewaarde bodem aanwezig zonder puin of aanwijzingen van een sterke versterking.

Figuur 23: Controleboring CB1

Figuur 24: Controleboring CB2

Figuur 25: Controleboring CB3

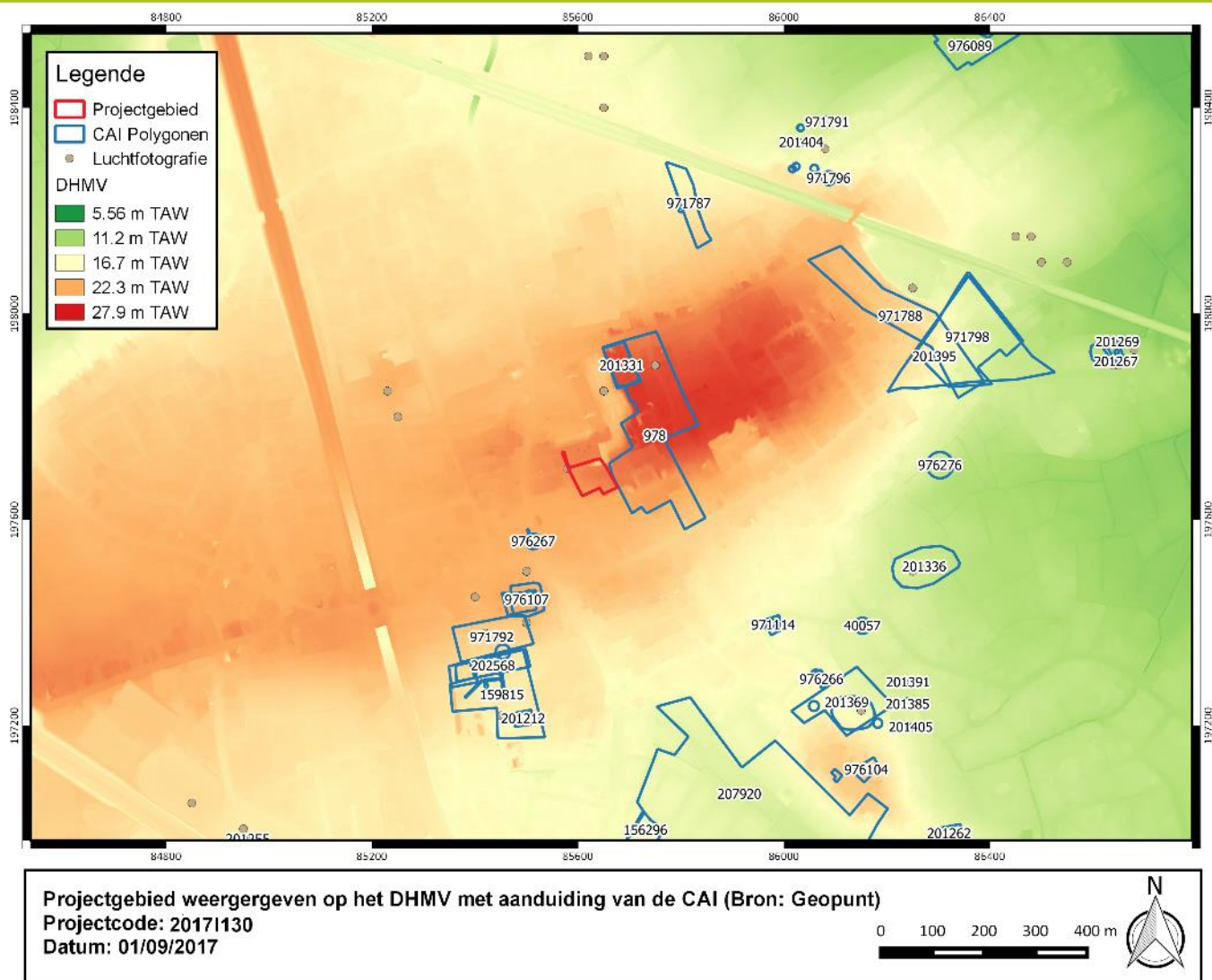

Figuur 26: Controleboring CB4

1.3.3.2 Beschrijving van de gekende archeologische waarden

Voor het onderzoeksgebied werden in de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) van Onroerend Erfgoed in de nabije omgeving volgende archeologische (indicatieve) waarden en ondergrondse bouwhistorische waarden vastgesteld:

Op archeologisch vlak is Aalter een zeer rijke regio. Op het plangebied zijn geen archeologische waarden gekend. In 2005 heeft een proefsleuvenonderzoek op de aanpalende percelen in het oosten een kuil aan het licht gebracht die gedateerd wordt in de ijzertijd op basis van vondstmateriaal (CAI 978). Één van de meest tot de verbeelding sprekende vindplaatsen betreft een romeinse nederzetting aan de Losstraat, waarvan een deel van het villaterrein is opgegraven in 2012 door het Vlaams Erfgoedcentrum (CAI 159815) en een deel door het Agentschap Onroerend Erfgoed, het toenmalige VIOE (CAI 156296). Ook wordt aan het Loveld te Aalter een romeins kampement vermoed waar in 2014 een non-intrusief onderzoek werd uitgevoerd door GATE bvba (CAI 207920). Verder wordt duidelijk uit de Centraal Archeologische Inventaris dat de omgeving bezaaid is met vindplaatsen die gedateerd kunnen worden in de ijzertijd, romeinse periode en (vroeg) middeleeuwen.

Figuur 27: Projectgebied weergegeven op het DHMV met aanduiding van de CAI (Bron: Geopunt)

Tabel 4: Overzicht van de aanwezige CAI.

CAI nummer	Omschrijving
978	Mechanische prospectie (2005); NK: 15 meter Ijzertijd (300-230 BC) : kuil met ceramiek, verbrande leem en houtskool Bron: Vanhee D. & Hoorne J. 2006, Een ijzertijdkuil te Aalter - Warande (prov. Oost-Vlaanderen), in: Lunula 14, pp. 125-126
40057	Veldprospectie (1993); NK: 15 meter Ijzertijd: handgevormd aardewerk
156296	Opgraving (2012); NK: 15 meter Romeinse tijd: greppels, vele 10-tallen paalsporen waarin 3 huisplattengronden konden herkend worden, een waterput - 2 brandrestengraven - 2 tracés van karrensporen Volle middeleeuwen: een waterput waarin enkele honderden scherven gevonden werden;

CAI nummer	Omschrijving
	waarschijnlijk betreft het een vlechtwandwaterput. - De aanwezigheid van enkele volledige potten in het aardewerkensemble wijst op de aanwezigheid van een nederzetting uit de volle middeleeuwen in de directe omgeving. Bron: De Groote K. e.a. 2012, Een waterput uit de volle middeleeuwen te Aalter - Lostraat (Oost-Vlaanderen), in: Archaeologia Mediaevalis 35, pp. 101-104 & Ameels V., De Clercq W., Deforce K., De Groote K., Lentacker A., Moens J. 2014: Romeinse en volmiddeleeuwse sporen op een terrein aan de Lostraat te Aalter (prov. Oost-Vlaanderen) 2011, Intern Rapport Onroerend Erfgoed, Brussel.
159815	Opgraving (2012); NK: 15 meter Metaaltijden: 4 standgreppels en paalsporen die gebouwplattegrond vormen - paalsporen die een huisplattegrond vormen (mogelijk met nokstaanders), spijker Vroege IJzertijd: nederzetting - Enkele erven met hoofdgebouwen, greppels, (4)bijgebouwen, spiekers en waterputten en -kuilen. Pollenresultaten duiden op een open landschap, met heidevelden en akkers. Late IJzertijd: enkele hoofdgebouwen en bijgebouwen, greppels Romeinse tijd: brandrestengraf – greppels Midden-Romeinse tijd: nederzetting - omgreppelde site, waarbinnen zich de meeste sporen (uitgezonderd de brandrestengraven) bevinden. Aan de binnenzijde van de greppel, die een hoek van 90° maakt, bevindt zich een palenrij. Binnen de omgreppeling bevinden zich o.a. een huisplattegrond, steenbouw en waterput. Het terrein wordt verder nog opgedeeld door twee palenrijen. Het macrorestenonderzoek wijst op de omgeving van akkers in de omgeving, met de aanwezigheid van lijnzaad. – brandrestengraven Middeleeuwen: greppels en kuilen Vroege middeleeuwen: greppel Volle middeleeuwen: mogelijke huisplattegrond (woonstalhuis?) uit de volle middeleeuwen, met aardewerk te dateren in de 11e- 12e eeuw (kogelpotten in grijs aardewerk, Pingsdorf aardewerk). Pollenonderzoek duidt op een vrij open landschap met akkers, struwelen en heidevelden. Late middeleeuwen: waterput uit ca. 1200 Nieuwe tijd: greppels, kuilen; drainagegreppels en perceelsgrachten Bron: Van Campenhout K., van der Velde H.M. 2015: Wonen op historische grond. Archeologisch onderzoek naar nederzettingen uit de IJzertijd, Romeinse tijd en Middeleeuwen aan de Lostraat te Aalter, VEC rapport 24, Leuven.
201212	Luchtfotografie; onbepaald Onbepaald: enclosure

CAI nummer	Omschrijving
	Noot: Dit is een nepbron die werd aangemaakt om de conversie uit HAVIK te kunnen voltooien.
201262	Luchtfotografie; onbepaald Onbepaald: enclosure Noot: Dit is een nepbron die werd aangemaakt om de conversie uit HAVIK te kunnen voltooien.
201267	Luchtfotografie; onbepaald Onbepaald: enclosure Noot: Dit is een nepbron die werd aangemaakt om de conversie uit HAVIK te kunnen voltooien.
201269	Luchtfotografie; onbepaald Onbepaald: enclosure Noot: Dit is een nepbron die werd aangemaakt om de conversie uit HAVIK te kunnen voltooien.
201331	Luchtfotografie; onbepaald Onbepaald: graanmaalterij Noot: Dit is een nepbron die werd aangemaakt om de conversie uit HAVIK te kunnen voltooien.
201336	Luchtfotografie; onbepaald Onbepaald: onbekend Noot: Dit is een nepbron die werd aangemaakt om de conversie uit HAVIK te kunnen voltooien.
201369	Onbepaald; onbepaald Midden-Romeinse tijd: nederzettingssporen Laat-Romeinse tijd: militair kamp Noot: Dit is een nepbron die werd aangemaakt om de conversie uit HAVIK te kunnen voltooien.
201385	Onbepaald; onbepaald Midden-Romeinse tijd: nederzettingssporen Noot: Dit is een nepbron die werd aangemaakt om de conversie uit HAVIK te kunnen voltooien.
201391	Locatie niet aanwezig in CAI

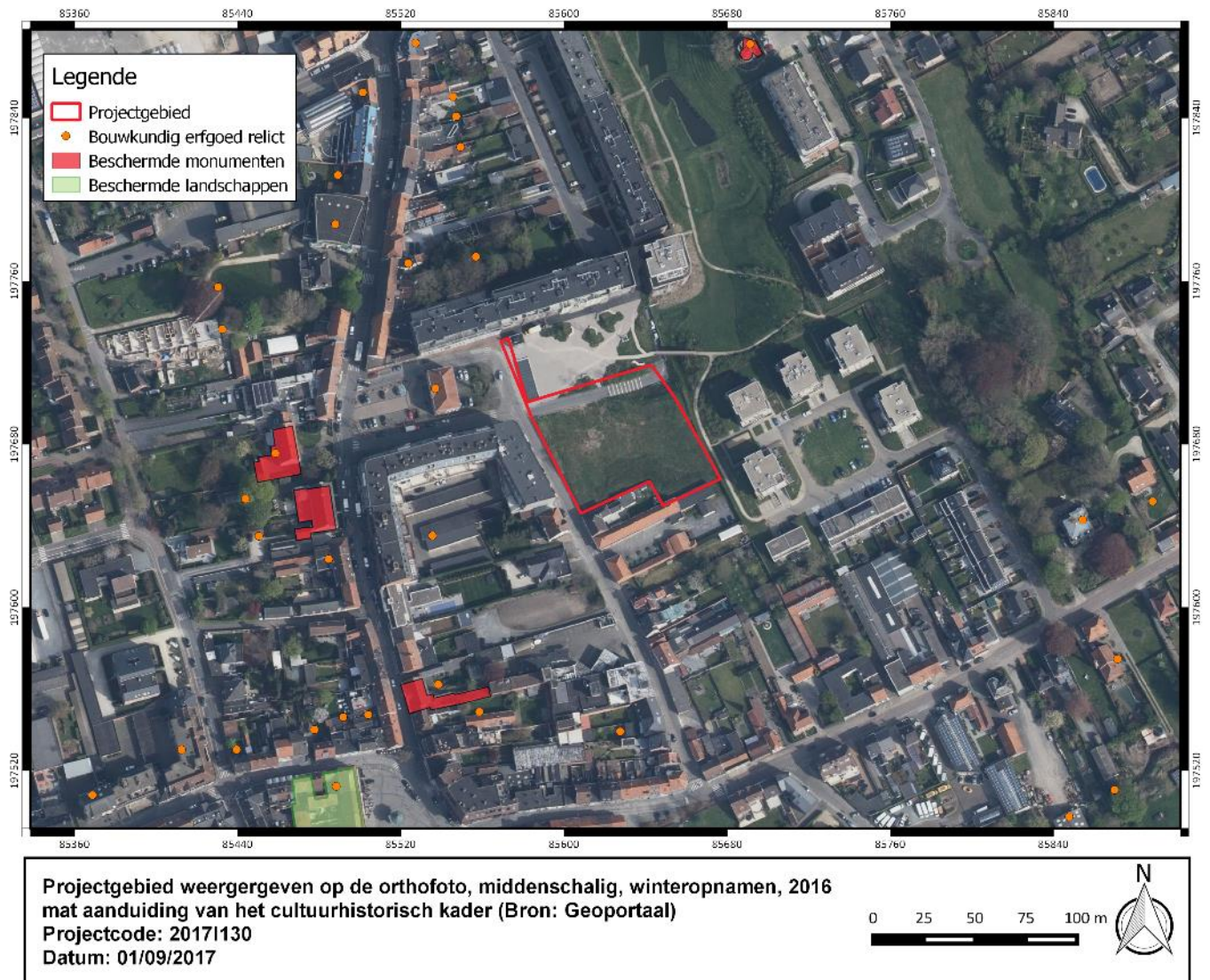
CAI nummer	Omschrijving
201395	Onbepaald; onbepaald Bronstijd: Urngraf Noot: Dit is een nepbron die werd aangemaakt om de conversie uit HAVIK te kunnen voltooien.
201404	Onbepaald; onbepaald Vroege middeleeuwen: none Noot: Dit is een nepbron die werd aangemaakt om de conversie uit HAVIK te kunnen voltooien.
201405	Onbepaald; onbepaald Midden-Romeinse tijd: bronzen beeldje van Victoria Noot: Dit is een nepbron die werd aangemaakt om de conversie uit HAVIK te kunnen voltooien.
202568	Onbepaald; onbepaald Vroege middeleeuwen: nederzettingssporen Noot: Dit is een nepbron die werd aangemaakt om de conversie uit HAVIK te kunnen voltooien.
207920	Veldprospectie, boring, geofysisch onderzoek; NK: 15 meter Romeinse tijd: tegulafragment – 2 fragmenten van Romeinse jachtbeker, en nageltje van Romeinse sandaal, opgeboord via de controleboringen Middeleeuwen :grijs aardewerk Nieuwe tijd: voor het grootste deel geglazuurd aardewerk Onbepaald: Lineaire sporen, vermoedelijk van grachten en mogelijk wegtracé, ijswiggen en reflecties van metalen objecten, concentraties van vermoedelijk bouwmaterialen. Via de magnetische susceptibiliteit is eveneens een vierkante structuur zichtbaar. Vooral in zone 3 werd de aanwezigheid van sporen bevestigd door controleboringen. Bron: Laloo P., Cruz F., Mikkelsen J., Taelman D., Langohr R., Rozek J., Windey S. 2014: Aalter Loveld. Archeologische evaluatie en waardering van de Romeinse site Aalter Loveld (Aalter, provincie Oost-Vlaanderen), Gate-rapport 74, Bredene.
971114	Toevalsvondst (1974); NK: 15 meter Late Ijzertijd of vroeg-Romeins: 3 potjes

CAI nummer	Omschrijving
	Bron: De Laet S.J. & Van Doorselaer A., 1976: Nieuwe oudheidkundige vondsten te Aalter, Kultureel Jaarboek van de provincie Oost-Vlaanderen, Bijdragen, Nieuwe Reeks nr, 2, pp, 11-15
971787	Toevalsvondst (1964); NK: 150 meter Late IJzertijd of vroeg-Romeins: enkele fragmenten aardewerk Bron: De Laet S.J. & Van Doorselaer A., 1976: Nieuwe oudheidkundige vondsten te Aalter, Kultureel Jaarboek van de provincie Oost-Vlaanderen, Bijdragen, Nieuwe Reeks nr, 2, pp, 11-15
971788	Toevalsvondst ; NK: toponiem Romeinse tijd: vlakgraf Bron: De Laet S.J. & Van Doorselaer A., 1976: Nieuwe oudheidkundige vondsten te Aalter, Kultureel Jaarboek van de provincie Oost-Vlaanderen, Bijdragen, Nieuwe Reeks nr, 2, pp, 11-15
971791	Toevalsvondst ; NK: 150 meter Romeinse tijd: waterput - gracht Bron: De Laet S.J. & Van Doorselaer A., 1976: Nieuwe oudheidkundige vondsten te Aalter, Kultureel Jaarboek van de provincie Oost-Vlaanderen, Bijdragen, Nieuwe Reeks nr, 2, pp, 11-15
971792	Opgraving (1996); NK: 15 meter Romeinse tijd: in de onmiddellijke omgeving van de Merovingische kuil en verspreid over heel de parking grote hoeveelheid Romeinse dakpannen (niet nader mogen onderzoeken) Merovingische periode: Merovingische kuil met aardewerk o.a. importen Bron: De Clercq W., 1997, Handelingen Gent, p 28-29
971796	Toevalsvondst (1974); NK: 150 meter Bronstijd: bronzen bijl - randbijltje met waaivormig verbreed snedevlak en afgeronde aanzet van de bovenrand (volledig gegoten), 70 mm lang, 32 mm breed en 18 mm dik: votiefbijltje? IJzertijd: aardewerk - scherven: 5-tal wandscherven van ruwwandig aardewerk en 2 wandscherven en enkele fragmenten van een Kalenderbergpotje (V-IJzertijd tot V-La tène) - in nabijheid bronzen bijltje Romeinse tijd: -80-tal potscherven, hoofdzakelijk van grote potten, handgemaakt - gevonden in afvalkuil -in de nabijheid van het bronzen bijltje Vroege middeleeuwen (5de eeuw): 30m ten zuiden van de waterput (CAI 976791) werd een groot fragment van een schaal aangetroffen met geknikt profiel en standvoet. Typisch voor het Noord-Nederlandse en Noord-Duitse kustgebied

CAI nummer	Omschrijving
	Bron: De Laet S.J., & Van Doorselaer A., 1976. Nieuwe oudheidkundige vondsten te Aalter, Oudheidkundige opgravingen en vondsten Oost-Vlaanderen, Bijdragen Kultureel Jaarboek Oost-Vlaanderen, p. 11-15.
971798	Opgraving (1951); NK: 150 meter Midden-neolithicum: 1 kuil met Michelsbergaardewerk (verkeerdelijk geïdentificeerd door De Laet als urnegraf, mondelinge info G. De Mulder) Late bronstijd: Urnengrafveld. 26 vlakgraven (waaronder een aantal gevonden door Smessaert bij ontzavelingen en een aantal opgegraven door De Laet) - Antropologisch onderzoek uitgevoerd op 19 individuen (vooral jonge mensen, ook enkele fragmenten dierlijk bot) door F. Twiesselmann (Koninklijk Instituut der Natuurwetenschappen Brussel) Bron: o.a. De Laet S.J. e.a. 1960, Het urnenveld van Aalter-Oostergem, in: Kultureel Jaarboek voor de provincie Oost-Vlaanderen 1955/2, Oudheidkundige opgravingen en vondsten in Oost-Vlaanderen, pp. 8-38
976089	Indicator cartografie; NK: 15 meter Late middeleeuwen: motte - in oorsprong een dubbel omwalde motte, de grootste rechthoekige gracht is verdwenen, het boerenhuis is nog steeds omgracht
976104	Veldprospectie (1985), Opgraving (2006); NK: 15 meter Mesolithicum: 2 afslagen, trapezium, kerfrest Midden-Romeinse tijd: aardewerk; – metaal – gebouw plattegrond - waterput Middeleeuwen: grijs aardewerk Nieuwe tijd: fragment van een pijpekop en een patacon in witte pijpaaarde Bron: Hoorne J. e.a. 2007, Een Romeinse steenbouw te Aalter - Loveldlaan (provincie Oost-Vlaanderen), in: Romeinendag 21-04-2007, pp. 67-71
976107	Toevalsvondst (1979); NK: 15 meter Vroege middeleeuwen: kerk - Vermoedelijk werd een eerste kerkje, toegewijd aan St.-Denijs, opgericht door Karolingische vorsten op hun domein "Haleftra" voor de bewoners van de kouters op de hoogterug (meer dan 20 m). Van deze oude kerk, teruggaand tot 9de eeuw, zijn geen bouwhistorische gegevens bekend. Late middeleeuwen: kerk - resten van de oude middeleeuwse bevloering was nog bewaard (late middeleeuwen: 14de / 15de eeuw) onder de huidige vloer van de kerk (gevonden bij aanleggen van verwarmingsinstallatie) - de Z.-transeptarm, opgetrokken uit veldsteen, laat nog een oude kern uit 13de eeuw vermoeden 16 ^{de} eeuw: kerk - De kerk werd volledig wederopgebouwd eind 15de en begin 16de eeuw. Hoogkoor, O.-L.-Vrouwekoor en St.-Corneliuskoor in laat-gotische stijl dateren uit begin 16de eeuw, kort erna werd de bouw van de zijbeuken aangevat.

CAI nummer	Omschrijving
976266	Onbepaald (1974); NK: 15 meter Romeinse tijd: - Keltische vuurbok (ramskop) - in dezelfde aardehoop als de vuurbok werden ook een Ijzertijd-scherf en fragm van een Drag.35 (eerste helft 2de eeuw na Chr.) gevonden Bron: De Laet S.J., 1975. Chenet celtique à tête du b��lier trouvé �� Aalter, in: Helinium, XV, pp. 43-50.
976267	Controle van werken (1997); NK: 250 meter Late middeleeuwen: aardewerk - Het aardewerk komt uit een kleiige band (onder de recente en postmiddeleeuwse lagen) die archeologisch materiaal bevatte en op verschillende plaatsen over het traject van de rioleringswerken gevolgd kon worden. Bron: De Clercq W., 1997. Middeleeuwse vondsten in Aalter-Centrum. In: Vobov-info, 46, p. 29.
976276	Veldprospectie (1984); NK: 250 meter Paleolithicum: afslag met gefacetteerde hiel Romeinse tijd: aardewerk Middeleeuwen: grijsfragmenten Nieuwe tijd: fragment pijpekop/patacon witte pijpaaarde Bron: Van der Haegen G, 1992, Archeologische prospectie van de gemeente Aalter, onuitgegeven licentiaatsverhandeling Gent, p250-252.

1.3.3.3 Projectgebied gesitueerd ten aanzien van zijn landschappelijk en culturele kader

Figuur 28: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2016 met aanduiding van het cultuurhistorisch kader (Bron: Geoportaal)

In de nabije omgeving van het plangebied situeren zich een aantal bouwkundige erfgoedrelicten. Ca. 50 meter ten westen situeert zich het Gemeentehuis van Aalter, teruggaand tot het tweede kwart van de 19de eeuw. Ten zuiden hiervan staan dorpswoningen met een oudere kern, opklimmend tot de 18de eeuw. Ten noorden van de locatie is een huizenreeks gelegen die kan gedateerd worden in de 19de eeuw. Ten westen van de locatie zijn drie beschermde monumenten waarneembaar. Van noord naar zuid gaat het respectievelijk over het Roelandtshuis (derde kwart 18de eeuw), een classicistisch herenhuis (vierde kwart 18de eeuw) en nog een classicistisch herenhuis (tweede kwart 18de eeuw).

1.4 Synthese

De opdrachtgever plant de realisatie van een nieuwe ondergrondse parkeergarage met bovenliggend plein. Het plangebied is ca. 4200m² groot, de geplande uitgraving bereikt een maximale diepte tot ca. 4,4m onder het huidige maaiveld over een oppervlakte van 2760m². De parkeergarage sluit met een toegang aan op de reeds gerealiseerde infrastructuur op het noordelijk grenzende perceel. Momenteel ligt het terrein braak, voorheen werd het ingenomen door de fabrieksgebouwen van nv Socother, een metaalverwerkend bedrijf.

Landschappelijk gezien is het plangebied gelegen in de zandstreek buiten de Vlaamse Vallei. Het terrein is gelegen op een hogere zandrug die de omgeving domineert. De Quartairgeologische kaart geeft een profielopbouw weer bestaand uit laat-Pleistoceen dekzand bovenop de Tertiaire afzettingen. De bodemkaart karteert het grootste deel van het perceel als bebouwd. Net ten noorden geeft de bodemkaart een oude groeve weer waar de grond is afgegraven. Er kan aangenomen worden dat de bodem ter hoogte van het plangebied grotendeels bestaat uit zand. De gegevens impliceren dus een relatief éénduidige situatie waarbij eventueel aanwezige grondvaste resten reeds zichtbaar zijn onder de bouwvoor. De toenmalige bebouwing is begin deze eeuw gesloopt en delen van het terrein werden reeds gesaneerd, hierbij werden 2 zones van respectievelijk 100m² en 261m² (zie EEO in bijlage) uitgegraven. De bouw, verbouwingen, sloop en sanering hebben ongetwijfeld reeds een impact gehad op het bodemarchief. Teneinde deze impact te evalueren werden enkele controlerende boringen gezet verspreid op het terrein. Hieruit blijkt dat de impact van de oude bebouwing minimaal is, het leesbare niveau situeert zich ca. 70 à 80cm onder het huidige maaiveld.

Gelet de zeer strategisch hogere ligging en makkelijk bewerkbare gronden had de omgeving van het plangebied ongetwijfeld een zeer grote aantrekkingskracht op landbouwgemeenschappen in het verleden.

Historische en cartografische bronnen wijzen in hoofdzaak op een ruraal karakter van de omgeving, hierin komt pas verandering in de 20e eeuw. In 1913 wordt op het terrein een weverij opgericht, die infrastructuur is in 1954 overgenomen door nv Socother. Op de orthofoto's vanaf 1970 is duidelijk zichtbaar dat het terrein quasi volledig wordt ingenomen door de bedrijfsgebouwen. Begin jaren 2000 werd deze gesloopt, momenteel ligt het terrein braak.

Op archeologisch vlak is Aalter een zeer rijke regio. Op het plangebied zijn geen archeologische waarden gekend. In 2005 heeft een proefsleuvenonderzoek op de aanpalende percelen in het oosten een kuil aan het licht gebracht die gedateerd wordt in de ijzertijd op basis van vondstmateriaal (CAI 978). Één van de meest tot de verbeelding sprekende vindplaatsen betreft een romeinse nederzetting aan de Losstraat, waarvan een deel van het villaterrein is opgegraven in 2012 door het Vlaams Erfgoedcentrum (CAI 159815) en een deel door het Agentschap Onroerend Erfgoed, het toenmalige VIOE (CAI 156296). Ook wordt aan het Loveld te Aalter een romeins kampement vermoed waar in 2014 een non-intrusief onderzoek werd uitgevoerd door GATE bvba (CAI 207920). Verder wordt duidelijk uit de Centraal Archeologische Inventaris dat de omgeving bezaaid is met vindplaatsen die gedateerd kunnen worden in de ijzertijd, romeinse periode en (vroeg) middeleeuwen.

Het bureauonderzoek wijst zeer duidelijk op een hoge archeologische trefkans in de ruime omgeving van het plangebied, zowel op basis van landschappelijke situatie als gekende vindplaatsen. De verwachting bestaat uit klassieke sporenarcheologie onder de teelaarde. Controleboringen hebben uitgewezen dat de impact van de oudere bebouwing op het bodemarchief niet ingrijpend was. De meest geschikte onderzoeksmethode bestaat, conform het verwachtingspatroon, uit een proefsleuvenonderzoek.

1.4.1.1 Interpretatie van aan- of afwezigheid van archeologisch erfgoed

Het bureauonderzoek wijst op een aanzienlijk archeologisch potentieel van de planlocatie. Het verwachtingspatroon bestaat uit klassieke sporenarcheologie waarbij eventueel aanwezige resten zichtbaar zijn onder de bouwvoor. De meest geschikte onderzoeksmethode is een onderzoek door middel van proefsleuven.

Deel 2: Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2016

AGIV

De Mulder, G., Een eenzame kuil met aardewerk uit de late bronstijd-vroege ijzertijd te Aalter/Drogenbroodstraat, in: *Lunula, Archaeologia protohistorica XXI*, Ename, 2013, pp.71-76.

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

Inventaris Onroerend Erfgoed

Van Ranst, E. & Sys, C. 2000. Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen. Universiteit Gent.

Deel 3: Bijlagen

Projectcode	2017I130
Onderwerp	Aalter Boomgaardstraat
Plannummer	1
Type plan	Kadasterplan
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	01/09/2017

Plannummer	2
Type plan	Topografische kaart
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	01/09/2017

Plannummer	3
Type plan	Orthofoto
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksterrein
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	2016

Plannummer	4
Type plan	Bouwplan
Onderwerp plan	Kelder en funderingsplan
Aanmaakschaal	1/200
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	Onbekend

Plannummer	5
Type plan	Orthofoto
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksterrein
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	01/09/2017

Plannummer	6
Type plan	Bodemkaart
Onderwerp plan	Traditionele Landschappenkaart
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	01/09/2017

Plannummer	7
Type plan	Bodemkaart
Onderwerp plan	Tertiair Geologische Kaart
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	01/09/2017

Plannummer	8
Type plan	Bodemkaart
Onderwerp plan	Quartair Geologische Kaart
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	01/09/2017

Plannummer	9
Type plan	Bodemkaart
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksterrein
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	01/09/2017

Plannummer	10
Type plan	Bodemkaart
Onderwerp plan	Potentiële bodemerosiekaart
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	01/09/2017

Plannummer	11
Type plan	Bodemkaart
Onderwerp plan	Hoogtemodel
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	13/09/2017

Plannummer	12
Type plan	Hoogtemodel
Onderwerp plan	Hoogteverloop
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	13/09/2017

Plannummer	13
Type plan	Hoogtemodel
Onderwerp plan	Waterlopen
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	13/09/2017

Plannummer	14
Type plan	Historische kaart
Onderwerp plan	Ferraris
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	1771-1777

Plannummer	15
Type plan	Historische kaart
Onderwerp plan	Atlas der Buurtwegen
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	Ca. 1840

Plannummer	16
Type plan	Historische kaart
Onderwerp plan	Poppkaart
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	1842-1879

Plannummer	17
Type plan	Orthofoto
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksterrein
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	1971

Plannummer	18
Type plan	Orthofoto
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksterrein
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	1979-1990

Plannummer	19
Type plan	Orthofoto
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksterrein
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	2000-2003

Plannummer	20
Type plan	Orthofoto
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksterrein
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	2008-2011

Plannummer	21
Type plan	Orthofoto
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksterrein
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	2016

Plannummer	22
Type plan	Hoogtemodel
Onderwerp plan	CAI
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	01/09/2017

Plannummer	23
Type plan	Orthofoto
Onderwerp plan	Cultuurhistorisch kader
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	01/09/2017